

Wśród zaproszonych na obchody Dnia Odzyskania Niepodległości w Konsulacie Generalnym RP w Ostrawie znalazła się silna grupa Zaolziańców, a wśród nich m.in. Bronisław Firła, Bogusław Chwałoj, Halina Drabek, Roman Kaszper – tu w otoczeniu przedstawicieli nadgranicznych miast oraz delegacji sąsiednich państw.

KONSULARNE OBCHODY DNIA NIEPODLEGŁOŚCI**Zaolzie świętowało**

OSTRAWA (mro) – Na uroczystym raucie z okazji 88. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości spotkali się w środę w siedzibie Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie przedstawiciele świata polityki, kultury, nauki i biznesu regionu, terenów nadgranicznych, a także delegacje konsularne Federacji Rosyjskiej oraz Słowacji. Wśród zaproszonych dominowała grupa reprezentantów organizacji i instytucji zaolziańskich z prezesem Kongresu Polaków w RC, Józefem Szymeczkiem.

Zgromadzonych serdecznie powitała Anna Olszewska, która od końca października sprawuje funkcję szefa urzędu. Powiedziała, że data 11 listopada przypomina jeden z najważniejszych momentów w historii Polski, gdy po 123 latach niewoli ojczyzna odzyskała niepodległość, której towarzyszył wysiłek w budowaniu państwa, wyznaczaniu jego granic, tworzeniu Konstytucji, ustanawianiu rządu i zdobywaniu uznania na forum międzynarodowym.

A. Olszewska odniosła się także do faktu rozpoczęcia swojej misji dyplomatycznej w Ostrawie, podkreślając walory tego skrawka ziemi z ludźmi

pracowitymi i serdecznymi. Mówiła o swojej 5-letniej kadencji na funkcji kierownika Wydziału Konsularnego Ambasady RP w Pradze i kontakcie z Zaolziem. Na koniec zapewniła, że będzie kontynuować najlepsze tradycje czesko-polskiej współpracy, a także kooperacji międzyregionalnej.

Po oficjalnym przywitaniu gośdiny spotkania zaprosiła blisko setkę przybyłych nie tylko do rozmów, ale i skosztowania przygotowanych na raut przez hotel „Atom” potraw.

Biskupem S. Pięta

CZ. CIESZYŃ (mro) – Na II sesji XXVI Zwyczajnego Synodu Śląskiego Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego dokonano wyboru nowego kierownictwa. Biskupem został ks. dr Stanisław Pięta, pastor trzyniecki, były szef Katedry Wychowania Chrześcijańskiego na Uniwersytecie Ostrawskim i założyciel Szkoły Chrześcijańskiej w Trzynie. Jego zastępcą jest ks. Jan Wacławek, pastor z Nawisla, kuratorem Kościoła Adam Cieślak ze zboru bystrzyckiego, a jego zastępcą – po raz pierwszy kobieta – Marta Czyż ze zboru w Gródku. Na zgromadzeniu wybrano nowe prezydium Synodu Kościoła i i kilku nowych członków rady kościelnej.

UCZESTNICY PREZENTOWALI WYSOKI POZIOM**Recytatorskie »Kresy 2006«**

CZESKI CIESZYŃ (hs) – Młodzi recytatorzy z całego Zaolzia spotkali się w czwartek w czesko-cieszyńskim Polskim Gimnazjum na XII Eliminacjach Centralnych Konkursu Recytatorskiego dla Polaków z Republiki Czeskiej „Kresy 2006”. Konkurs poprzedziło otwarcie wystawy fotografii „mimo chodem...”

W trzech kategoriach stanęło w szranki łącznie dwudziestu miłośników poezji. Spotkanie prowadził wkladowca oraz dusza cieszyński

eliminacji, Władysław Kubień. Recytujących w skupiony klimat wprowadził gra na saksofonie Filip Kozielec. W jury zasiadli Agnieszka oraz Andrzej Pietrasz z białostockiego oddziału „Wspólnoty Polskiej”, Mariusz Orzelek z Teatru Pod Orzełkiem również z Białogostoku oraz aktorka Teatru Lalek „Bajka” Jolanta Polok (Molenda).

ciąg dalszy na str. 5

Po operacji rehabilitacja

KARWINA GRANICE (mro) – Projekt „ERO”, czyli współpracy chirurgów endoprotetyków i rehabilitantów rozpoczęło właśnie wdrażanie dawkowskie uzdrowisko na Granicach. Projekt realizowany jest we współpracy z brneńskim szpitalem św. Anny. Negocjacje z Powszechną Ubezpieczalnią Zdrowia są w toku.

Projekt umożliwi pacjentom szybkie przygotowanie do operacji, jej przeprowadzenie i natychmiastową rehabilitację w uzdrowisku. Chodzi nam o nowatorskie zbliżenie medycyny interwencyjnej i fachowej rehabilitacji – stwierdził dyrektor uzdrowiska, Jaroslav Čánek.

Program „ERO” skróci czas liczonej od decyzji o operacji np. wymiany stawu do zakończenia rehabilitacji z obecnych 6 miesięcy do 54 dni. – Po operacji pacjent nie będzie odsyłany do

domu, ale bezpośrednio do uzdrowiska – podkreśla dyrektor Čánek. Pacjenta omijają w ten sposób „przyjemności” związane ze składaniem wniosku oraz oczekiwaniem na miejsce w uzdrowisku. Na podkreślenie zasługuje też fakt, że wg wyliczeń dawkowskiego uzdrowiska, system „ERO” nie tylko oszczędzi czas i nerwy pacjentów, ale także przyniesie znaczące oszczędności ubezpieczalniom zdrowotnym.

GE rośnie w siłę

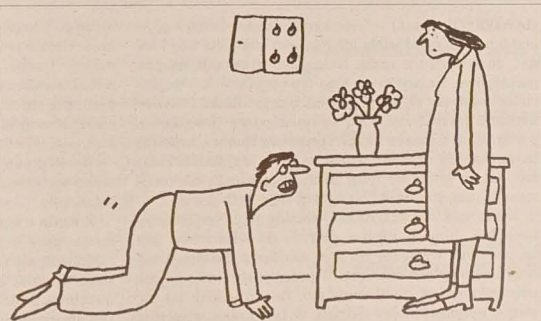
OSTRAWA (mro) – Otwarte w kwietniu „Call-centrum” w Ostrawie Hrboviej miało do końca roku zatrudniać 250 pracowników. Zamiast tego GE Money, spółka siostrzana amerykańskiej General Electric, zatrudnia już 308 pracowników.

Zdaniem menedżerów GE, to odpowiedź na rosnącą liczbę zadań ostrawskiego „Call-centrum” oraz na najbardziej dynamiczny czeski rynek, za jaki należy uznać nasz region.

Call-centrum zatrudnia najwięcej pracowników z Ostrawy, ale też z Orłowej, Karwiny, Hawierzowa i Frydka-Mistku. Spółka zapowiada, że do końca 2007 r. da pracę 400 osobom, a pod koniec 2008 r. w centrum będzie pracować 500 osób.

Togoda

SOBOTA – Pochmurno, ale bez opadów. Temperatura w dzień 6-10 st., nocą 7-3 st. C. Wiatr pld.-wsch. do 5 m na sek. NIEDZIELA i PONIEDZIAŁEK – Zachmurzenie zmienne, bez opadów. Rano możliwe mgły. Temperatura w dzień 8-12 st., nocą 6-2 st. C.

– Gdzieś mi się podziały klucze, z którymi walczyłem o wolność.
Rys. BRONISŁAW LIBERDA

PODWYŻKI CEN ŻYWNOSCI NIEUNIKNIONE

Pieniądże, które udało nam się zaoszczędzić od marca do września, topnieją podczas miesięcy zimowo-wiosennych. Właśnie teraz wydajemy więcej na opał, prąd i gaz, kupujemy droższą ciepłą odzież, popuszczamy pasa na święta.

Centrum Badań Opinii Publicznej (CVVM) systematycznie sprawdza stan naszych portfeli. Z badań tych wynika jasno, że „zamożniejemy” latem, a „ubożejemy” zimą i wiosną. Przyczyną jest nie tylko wysyp dodatkowych zajęć – wiosną male firmy remontują mieszkania, latem można zatrudnić się do pracy sezonowej w ogrodnictwie lub rolnictwie. Zimą takich szans nie ma.

Prawie co piąty mieszkaniec RC (18 proc.) przyznaje, że w październiku wydał od 20 do 30 tys. Kč. Najwięcej pieniędzy, w przypadku właścicieli domków rodzinnych, pochłonęły zakupy opału na zimę oraz nowych opon i konserwacja samocho-

Droższa zima i wiosna

du. Zdecydowana większość ankietowanych (80 proc.) sądzi, że do końca roku nie uda im się nic zaoszczędzić. Tylko nieliczni (16 proc.) przewidują, że w tym czasie odłożą jakąś kwotę.

Wzrost opłat za czynsz, ogrzewanie, ciepłą wodę i prąd elektryczny – to podwyżki, które naj-

bardziej dadzą nam się we znaki. Niemniej trzeba liczyć się z tym, że w najbliższych tygodniach spustoszą nasze kieszenie podwyżki cen podstawowych artykułów spożywczych. Ceny idą w górę, bo z powodu fatalnej pogody, czyli najpierw suszy, a

potem nadmiernych opadów, rolnicy mieli kiepskie zbiory. Drogie są już warzywa, zwłaszcza marchew, pietruszka, seler, cebula, pomidory, no i ziemniaki. Chleb oraz pieczywo podrożało już przeciętnie o 3,50 Kč, mąka o 12 proc., jajka (opakowanie po 10 sztuk) o 1,20 Kč. Nie powinna się zmienić cena cukru, chociaż producenci buraków też narzekają na gorsze zbiory.

ciąg dalszy na str. 2

Uczestnicy najmłodszej kategorii.

Stowarzyszenie Przyjaciół Polskiej Książki – MATRAS SA – MK PZKO Trzyniec Osiedle

Wystawa Polskiej Książki

Dom PZKO im. Adama Wawroza Trzyniec Osiedle • Wystawie towarzyszy kiermasz książek • Promocja książki: Henryk Jasiczek – Wiersze

Wernisaż w niedzielę 19. 11. 2006 o godz. 15.00
• poniedziałek 20. 11. 2006 w godz. 8.00-17.00
• wtorek 21. 11. 2006 w godz. 8.00-14.00

U rodaków

■ W niedzielę 12 listopada także mieszkańcy polskiej części Śląska Cieszyńskiego wybrali nowych radnych gminnych, powiatowych i wojewódzkich. Najwięcej emocji wzbudziły wybory wójtów i burmistrzów. Za tydzień, 26 listopada, do wyborczej dogrywki dojdzie w Brennej, Chybiu, Dębowcu, Skoczowie i Strumieniu. Wyborcza frekwencja wyniosła w powiecie cieszyńskim 45,37 proc. I była niemal identyczna ze średnią krajową (45,86 proc.). Największym przegranym niedzielnych wyborów jest z pewnością starosta cieszyński Witold Dziurawski, który nie dostał się do Rady Powiatu. Klęskę poniósł również dotychczasowy burmistrz Wisły Jan Poloczek, który przegrał wyborczą walkę z Andrzejem Molinem.

■ Po raz dziesiąty gminy Ziemi Cieszyńskiej uhonorowały laureatami swoich zasłużonych mieszkańców. Podczas gali, która tradycyjnie odbyła się w dniu Święta Niepodległości w Teatrze im. Mickiewicza w Cieszynie, wręczone zostały statuetki Cieszyńskimi. Złota Honorowa Cieszynianka otrzymała wioletoleńka dyrektorka Festiwalu Muzyki Wokalnej „Viva il canto”, Małgorzata Mendel-Miska.

■ Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad podpisała kontrakt na dokończenie obwodnicy Skoczowa, będącej fragmentem ekspresowej drogi S-1 z Bielska-Białej do Cieszyna. Przedsięwzięcie porzuca przez upadły PRInz. S.A. i Hydrobudowę-6 zrealizuje konsorcjum Dragados S.A./Polimex - Mostostal S.A. Wartość kontraktu to 21,4 mln euro, a termin zakończenia prac - 15 grudnia 2007 r.

■ Ponad 1800 uczniów z dziewiętnastu szkół średnich przystąpiło w powiecie cieszyńskim do próbnego egzaminu maturalnego z języka polskiego, języka obcego nowożytnego i wybranego przedmiotu obowiązkowego. Wyniki matury próbnej pomogą uczniom w podjęciu ostatecznej decyzji o poziomie egzaminu. Czas na dokonanie tego wyboru upływa 20 grudnia.

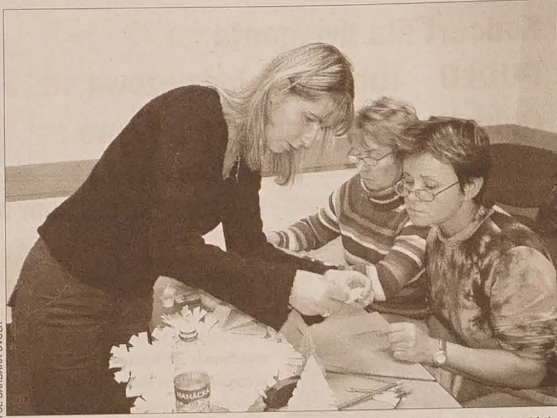
■ Ustroń wreszcie dostał pieniądze na realizację programu „Rynek jako salon miasta”. Starania trwały ponad rok i zakończyły się sukcesem. Centralny plac miejski nabierze wreszcie cech typowych dla rynku, bo do tej pory tej funkcji nie spełniał.

■ Bielskie Studio Filmów Rysunkowych rozpoczyna największą produkcję od 20 lat! Udało się wreszcie zdobyć pieniądze na „Gwiazdę Mikolaja” - film o młodym Koperniku. Przygotowania do filmu Zdzisława Kudły (dyrektora SFR-u i reżysera m.in. „Porwania w Tutiurliście”) i Andrzeja Orzechowskiego (scenarzysty m.in. „Bólka i Lolka na Dzikim Zachodzie”) trwały ponad dwa lata. W tym czasie powstały projekty filmowych postaci autorstwa znanego plastyka prof. Janusza Stannego, scenariusz oraz krótki pilot z przykładami animacji. Potem rozpoczęło starania o pieniądze.

■ Mamy już dopięty budżet i rozpoczynamy prace - cieszy się Kudła.

■ Bielscy policjanci zatrzymali 31-letniego Krzysztofa J., który we wrześniu, kilka dni po opuszczeniu aresztu, okradł swojego nowego pracodawcę. Mężczyzna, który został kurierem jednej z bielskich firm, miał ukradł 10 laptopów, 60 monitorów LCD, siedem drukarek i aparaty cyfrowe o łącznej wartości 50 tys. zł. Samochód, którym przewoził towar, porzucił na parkingu przy ul. Legionów w Czechowicach-Dziedzicach i zniknął. Zatrzymano go w poniedziałek. Policjanci ustalili, że sprzęt trafił do paserów, od których zatrzymano dostał 5 tys. zł. Mężczyźnie grozi do pięciu lat więzienia. Opr. (kor)

Niesygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z internetowych serwisów informacyjnych.

Zajęcia z papieroplastyki prowadziła w śróde w czesko-cieszyńskim PCP Beata Duczyńska z Bielska-Białej.

Jak upiększyć szkołę?

CZ. CIESZYN (kor) - Ponad trzydziści nauczycielek z całego Zaolzia wzięło w listopadzie udział w warsztatach z papieroplastyki, które w siedzibie czesko-cieszyńskiego Centrum Pedagogicznego dla Polskiego Szkolnictwa Narodowościowego (PCP) prowadziła Beata Duczyńska z Bielska-Białej. Podczas zajęć nauczycielki mogły się nauczyć, jak zrobić z papieru cudniaka, którymi można upiększyć klasę czy świetlicę szkolną z okazji świąt Bożego Narodzenia czy zbliżającej się zimy.

- Nasze nauczycielki doskonale znają panią Duczyńską, z którą nasze centrum współpracuje od dłuższego już czasu - mówi metody PCP, Helena Lachowa. - Prowadziła ona u nas np. zajęcia nt. kształcenia młodzieży wg nowych programów, a także warsztaty dotyczące zajęć praktycznych w szkole. Nic więc dziwnego, że zainte-

resowanie obecnymi warsztatami było ogromne. Musieliśmy nawet podzielić nauczycielki na dwie grupy. Pierwsza spotkała się z gościem z Bielska 8 listopada, druga teraz w śróde.

B. Duczyńska zapowiedziała już też koleżankom z PCP, że następne warsztaty, które zaproponuje zaolziańskim nauczycielkom, poświęcone będą m.in. przygotowaniu z dziećmi przedstawienia teatralnego, tworzeniu kukiełek i pracy nad poprawieniem u dzieci dykcji. - Te jednak odbędą się już w nowym roku kalendarzowym - dodała H. Lachowa.

Konkurs na dekoracje

KARWINA (wak) - Podobnie jak w ub. latach również w tym roku karwiński magistrat ogłosił konkurs na najpiękniejszą dekorację bożonarodzeniową w centrum i na obrzeżach miasta. Handlowcy i przedsiębiorcy, bo do nich adresowany jest konkurs, mają wolne pole do popisu. Mogą udowodnić, że nawet najmniejsza wystawa sklepowa, wnętrze biura, zakładu czy poczekalni może wiele zyskać dzięki pomysłowej, gustownej dekoracji.

Zgłoszenia na konkurs przyjmowane są do 25 bm., dekoracja wewnątrz musi być zakończona do 30 bm. Blisze informacje można uzyskać pod nr. tel. 596 387 218 lub na e-mailu: lovcka@karvina.org.

Niechciane cztery kółka

HAWIERZÓW (wak) - Mieszkańcy często skarżą się, że pod ich domem od wielu już miesięcy stoi jakiś wóz i wydad, że nikt go nie rusza. Narzekają, iż zajmuje miejsce parkingowe. Zazwyczaj w tego typu sytuacjach z właścicielem możemy się skontaktować bez problemu. Niestety niewiele uzyskujemy. Wozy są zaparkowane prawidłowo, pozamykane i jeszcze nie przypominają złomu - twierdzą hawierzowscy strażnicy. - Inaczej jest w przypadku, kiedy korodujące wraki nie tylko zaśmiecają miasto, ale także stanowią zagrożenie dla bawiących się w nich dzieci.

Kiedy uda się strażnikom, według tablic rejestracyjnych lub numeru silnika, dotrzeć do właściciela, jest on pisemnie wzywany do jego usunięcia. Powinien tak uczynić do dwóch miesięcy. W przeciwnym razie pojazd odholowany jest na złomowisko. Zanim jednak tak się stanie, upłyne kolejny tydzień. W tym czasie właściciel

może go jeszcze, po uszczerzeniu kosztów holowania, odebrać. Często jednak trudno dociec, do kogo „podrutek” należy. Trzeba go więc usunąć na koszt miasta. Przed odholowaniem strażnicy sporządzają dokumentację fotograficzną stanu, w jakim znajdował się usunany samochód. Muszą mieć bowiem dowód na wypadek, gdyby ktoś miał do nich pretensje.

Wśród porzuconych aut dominują wysłużone Skody, ale także zachodnie modele, których czasy młodości dawno już minęły.

Z myślą o legalnym pozbyciu się starych samochodów, miasto przy współpracy Huty i Druciarni w Boguminie zajmującej się recyklingiem, organizuje dwa razy w roku zbiór wraków. Za ekologiczną likwidację auta właściciel otrzymuje protokół o jego przyjęciu i „unieszkodliwieniu”. Dokument upoważnia do skreślenia auta z ewidencji.

Ciekawostki

Bohaterem... traktor

W Bolonii we Włoszech odbywa się pierwszy festiwal filmowy, którego bohaterem jest traktor. Nietypowy festiwal jest jedną z imprez towarzyszących międzynarodowej wystawie maszyn rolniczych. Inicjatywa przeglądu filmowego wyszła od słuchaczy wydziału widowisk i sztuki Uniwersytetu w Bolonii, którego wykładowcą jest słynny pisarz - Umberto Eco. Pokazanych zostanie osiemnastu filmów. Wśród nich znajdują się dzieła takich mistrzów kina jak Sergiej Eisenstein czy David Lynch. Nie obejdują się też bez filmów animowanych, gdzie traktor występuje jako groźna i tajemnicza machina.

Winogronowy rekordzista

Pewien Amerykanin złapał ustami w ciągu trzech minut 116 winogron rzuconych w jego kierunku. Dzięki temu wyczynowi może dostać się do

Księgi Rekordów Guinnessa. 44-letni Steve Spalding z Dallas w stanie Texas ustanowił także inny rekord - złapał ustami w ciągu pół godziny 1203 winogrona rzuczone z odległości 4,5 metra. Próba odbyła się w Sydney. Nie było na niej przedstawicieli Księgi Rekordów Guinnessa, ale wyczyn został sfilmowany. Podobnych rekordów jeszcze w Księdze nie ma.

Aguilera w serialu

Piosenkarka Christina Aguilera wystąpi w epizodycznej roli w serialu „Kryminalne zagadki Nowego Jorku” - donoszą amerykańskie media. Gwiazda popu wcieli się w najprawdopodobniej w postać maltretowanej kobiety. „Aguilera jest fanką naszego serialu. Cieszymy się, że w nim zagra” - powiedział producent serialu Anthony Zuiker magazynowi „TV Guide”. W tym samym odcinku pojawi się też muzyka piosenkarki. Tema-

NA SPOTKANIU KLUBU FILMU POLSKIEGO

Nieznany film o holokaucie

BYSTRZYCA (kor) - O tym, że nawet o rzeźbach najstraszniejszych - czyli o holokaucie - można mówić w sposób jak najbardziej poetycki, a w dodatku tylko obrazem, praktycznie bez dialogów, mogli się przekonać w czwartek miłośnicy filmu na kolejnym spotkaniu Klubu Filmu Polskiego, które odbyło się tradycyjnie w kinie w Bystrzycy.

KFP zaprezentował tym razem zaolziański publiczności film praktycznie nie znany, nakręcony w koprodukcji polsko-szwajcarskiej „Kolysankę” w reżyserii i wg scenariusza Ephraima J. Seveli. Ten obraz opowiadający o czasach pogardy i zagłady Żydów, który powstał w 1986 r. a w którym zagrała cała plejada znanych polskich aktorów (w tym także aktorzy warszawskiego Teatru Żydowskiego), nigdy nie miał oficjalnej premiery w Polsce - ze względu na nieporozumienia dotyczące kwestii finansowych.

I do dziś jest nieznany. Grzegorz Pienkowski z Filmoteki Warszawskiej, który przywiózł film na Zaolzie, zaprezentował „Kolysankę” trzy razy w kinie „luzjon” oraz na Lubuskim Lecie Filmowym w Łagowie. Należy zatem podziękować trzynieckiemu Klubowi Kultury za to, że ten kameralny film z trzema obrazami - „Kwiaty”, „Przyjaciel” i „Kolysanka”, podmało-

wanymi piękną muzyką Zbigniewa Preisnera - ściągnął do Bystrzycy...

Następne spotkanie Klubu Filmu Polskiego odbędzie się w piątek grudnia o godz. 17.00. W kinie w Bystrzycy zostanie wyświetlony film „Pornografia” Jana Jakuba Kolskiego, nakręcony wg powieści Witolda Gombrowicza. Gościem wieczoru z filmem będzie twórca głównej roli, Krzysztof Majchrzak. Przed południem film obejrzą w czesko-cieszyńskim kinie „Central” uczniowie Gimnazjum Polskiego.

Już po zbiorach

HAWIERZÓW ŻYWOCE (wak) - Żywociccy sadownicy zebrali o ponad 300 ton więcej jabłek aniżeli w ub. roku. Pomimo to plony są niższe niż przewidywano.

- Zebraliśmy ponad 1,3 tys. ton tych owoców. Jabłka są zdrowe, soczyste i dobrej jakości. Niemniej drzewom dały się we znaki kwietniowe przymrozki, z tego powodu jabłka są mniejsze - mówi dyrektor wykonawczy „SZ”, Dušan Kokoška. - Z uwagi na to, że tegoroczny urodzaj jabłek nie jest mały, w przeciągu zimy musimy wyeksportować dziennie aż 8 ton owoców. Klientom oferujemy 15 gatunków jabłek, m.in. takich odmian, jak „Rubin” (jabłko ogłoszone jabłkiem roku), „Idared”, „Golden Delicose” czy „McIntosh”. Dyrektor dodaje, iż wzrosła w tym roku liczba osób, którzy własnoręcznie nazrywali sobie owoce z drzew.

Obecnie sadownicy przygotowują owoce do wysyłki. Przedtem jednak jabłka przechodzą przez nowoczesną linię do sortowania. Do końca roku na terenie gospodarstwa zostanie jeszcze posadzonych 6500 drzewek, najwięcej z odmian „Idared”, „Gala” i „Champion”.

ANNA OLSZEWSKA, KIEROWNIK KONSULATU GENERALNEGO RP W OSTRAWIE

Chce poznać Zaolzie

Anna Olszewska objęła wraz z końcem października funkcję kierownika Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie. Korzystając z pierwszej nadarzającej się okazji, redakcja „GL” poprosiła ją o udzielenie krótkiego wywiadu:

Z którego regionu Polski pani pochodzi?

Jestem warszawianką i ze stolicą związałam swoje losy rodzinne. Ukończyłam Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego, gdzie interesowałam się zwłaszcza prawem międzynarodowym. Tak się złożyło, że na aplikację urzędniczą trafiłam do MSZ. Tam od departamentu prawno-traktatowego dotarłam do departamentu konsularnego. I to na dobrych kilka lat zdeteterminowało moją drogę zawodową.

Najpierw zajmowałam się Prawami Człowieka w ramach trwającego ponad rok pobytu stażowego w Genewie. Potem w ramach pracy konsula w ambasadzie polskiej w Oslo zajmowałam się także prasą, informacją i współpracą naukową. Następnie pracowałam w misjach OBWE – w wiedeńskim Centrum Zapobiegania Konfliktom. Stamtąd wyjechałam na misję celową OBWE do Rygi na Łotwę. Podczas jej pełnienia współpracowałam także z podobną misją w Tallinie w Estonii. Zajmowałam się tam trudnymi sprawami związanymi z sytuacją powstałą po rozpadzie ZSR i wynikłymi na tym tle kwestiami obywatelstwa. Potem nastał czas placówki w Pradze na stanowisku kierownika Wydziału Konsularnego Ambasady, następnie powrót do Warszawy i teraz Ostrawa...

Na jak długo ta Ostrawa się pojawiła? Dlaczego ma pani godność kierownika urzędu, a nie konsula generalnego?

To wynika z sytuacji. Urząd musi mieć kierownika, by działał w sposób uprawniony i skuteczny. Rzeczywiście formuła określa czasowość tego stanowiska. Ten stan będzie trwał do czasu powołania konsula generalnego, czyli decyzji centrali MSZ w tej sprawie i zakończenia związanych z tym wymaganych procedur.

Czy przyjechała pani na misję z rodziną?

Tak, jestem tu z mężem i razem liczymy na gościnność zaolziańską.

W ciągu pięciu lat pełnienia funkcji kierownika Wydziału Konsularnego w Pradze na pewno miała pani niejedną okazję spotkać się z Zaolziakami...

W ramach współpracy z konsula-

tem ostrawskim pośredniczyłam w załatwianiu zaolziańskich spraw w urzędach centralnych. Byłam tu kilkakrotnie służbowo, m.in. w 10. rocznicę powstania Kongresu Polaków w Czeskim Cieszyńcu w listopadzie 2000 roku, brałam udział w naradach Euroregionów, Phare, Interreg, kilkakrotnie odwiedzałam Teatr Cieszyński... O prywatnych przejazdach nie

Właściwie od tamtego momentu zacząłem się żywo interesować tym skrawkiem ziemi, zadawać sobie pytania o historię, o tradycję, o to, jakie to Zaolzie jest. Tak się to zaczęło... Potem to zainteresowanie owocowało występiami „Gorola”, „Oldrzychowicz”, Władysława Czepca, „Przełęczy”, „Małego Ich Troje”... Wiele pomagał mi w organizacji tych koncertów, a zwłaszcza typowaniu zespołów, Stanisław Gawlik. Kontaktom tym towarzyszyła lektura Kalendarzy PZKO, „Jemioli” pana Kazimierza Kaszpera w „Głosie Ludu”, kontakty z panią Re-

Anna Olszewska – kierownik Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie.

wspomnę, bo wiem często właśnie tędy wiodła moja droga do Pragi.

Z drugiej strony przez całą swą kadencję zapraszałam regularnie zespoły zaolziańskie, by uświetniały uroczystości praskiej Polonii, zwłaszcza „Klubu Polskiego”, z którym byłam bardzo związana. Zaczęło się od występu Zaolziaków w teatrze „Gong”, gdzie miałam przyjemność spotkać się i porozmawiać z Halinką Kowalczyk prowadzącą konferansjerkę. Tamten koncert z pieśniami ludowymi i fragmentami z oper w wykonaniu Władysława Czepca oraz fragmentami mszy Stanisława Boguńskiego był niezwykle piękny, więc dodatkowo zorganizowaliśmy występy w kościołach św. Idziego i św. Jakuba. Zaolziacy zaprezentowali najwyższy poziom wykonawstwa.

natą Putzlacher-Buchta i organizacja jej wieczorów autorskich w Pradze, kontakty z panem Bronisławem Firlą w sprawach kombatanckich, nie wspominając już o regularnej wymianie poglądów na temat problematyki prawnej z panem Bronisławem Walickim.

Jak przedstawiają się najbliższe plany?

Odbędzie się spotkanie przedsięwzięte w siedzibie Konsulatu Generalnego. Chciałabym zrobić jeszcze jedno spotkanie ponadrodnowiskowe, integracyjne. Szczegóły niech zostaną, póki co, tajemnicą.

Dziękuję za rozmowę.

MARTYNA
RADŁOWSKA-OBUSNIK

PTTS »BESKID ŚLĄSKI« PODSUMUJE SEZON W MOSTACH 15-lecie w turystycznym gronie

W tym roku mija 15 lat od chwili reaktywowania jednej z najstarszych zaolziańskich polskich organizacji – Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Sportowego „Beskid Śląski”. Tę półokrągłą rocznicę „beskidowcy” przypominają sobie w przyszłym tygodniu, w sobotę 25 listopada, na uroczystości w Domu PZKO w Mostach k. Jablonkowa.

Historia „Beskidu Śląskiego” sięga początku ub. wieku. Zebranie założycielskie tej organizacji odbyło się 6 marca 1910 roku. Organizacja zrzeszała turystów z obu stron Olzy. Po tragicznym podziale Śląska Cieszyńskiego w 1920 roku turyści z zaolziańskiej części regionu zostali odcięci od swojego zarządu. To zmusiło ich do stworzenia własnej organizacji. Ta powstała 26 marca 1922 roku i jej pierwszym prezesem został Władysław Wójcik. Tę część działalności zamyka wybuch II wojny światowej. „Beskid” wznowił działalność dopiero w sierpniu 1945 roku. Nie do długo jednak – władze komunistyczne zlikwidowały organizację. Oficjalny zakaz wydany został 13 lutego 1948 r.

„Beskid Śląski” mógł powrócić na scenę dopiero po zmianach politycznych z 1989 r. Zebranie konstytuujące odbyło się 20 listopada 1991 r. i organizacja działa do dziś. I czuje się świetnie. „Beskid” organizuje regularne wycieczki – nie tylko piesze, ale i autokarowe oraz rowerowe, a także turnieje w tenisie stołowym dla młodzieży i dorosłych... Od 1995 to on – wspólnie z Komitetem Organizacyjnym Goralskiego Święta – organizuje Rajdy „O kypce Macieja”. Z innych imprez warto wymienić chociażby tradycyjne „Ognisko na Osówce”, udział w odpuscie św. Anny na Kozubowej, festynie na Filipce i Festynie Górskim w Koszarzyskach... Co roku „beskidowcy” kładą też wieńce na grobach partyzantów na Kozubowej i Małej Czantorii. Od 1999 r. działa ponadto w ramach „Beskidu” Klub 99, a od 2004 r. także Sekcja Sportowa.

– Uroczystość jubileuszowa z okazji 15-lecia reaktywacji odbywa się w ramach tradycyjnego zakończenia sezonu – powiedział naszej gazecie obecny prezes „Beskidu”, Władysław Janik. – Zaprosiliśmy do Mostów wielu gości, bo to przecież jubileusz. O swoim przeżyciu zapewni nas już przedstawiciel Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie, na pewno będą przedstawiciele współpracujących z nami organizacji. Nie tylko zresztą z Zaolzia, bo przyjadą także koledzy z organizacji turystycznych z Polski – z Cieszyna i Wisły, przyjaciele z Klubu Słowackich Turystów „Kysuce” oraz trzynieckiej organizacji Klubu Czeskich Turystów. Wszystko zatem wskazuje na to, że mosteckie Dom PZKO pękać będzie w szwach...

Warto dodać, że jubileuszowemu zakończeniu sezonu, które rozpocznie się o godz. 13.30, towarzyszyć będzie okolicznościowa wystawa, którą przygotowała Tadeusz Rabin, Władysław Majewski i Alojzy Klimas. Krótki program wykona chór „Crescendo” z bystrzyckiej PSP im. Stanisława Hadyny. (kor)

Dzieje zamku w Rychwałdzie

Kiedy w 1573 r. Rychwałd nabył jego nowy właściciel, hrabia Bernard Barski, uczynił go centrum swoich posiadłości. Z tego powodu potrzebował dla siebie odpowiedniej siedziby. Podobno na jego rozkaz zburzono wtenczas klasztor w Orłowej, a cegły wykorzystano na budowę rychwałdzkiego kościoła oraz zamku, którego budowa trwała kilka lat. Potem miejscowość nabył niejaki Hieronim, który zmarł w 1626 r. Spadkobierczynią została jego żona Apolonia. Po niej właścicielem Rychwałdu oraz zamku został Jerzy Gorzycki, a po nim Bartłomiej Bruntalski z Wrbla. W latach 1715 – 1719 zamek z wsią należał do hrabiego Jerzego Adama, a następnie do jego córki Anny, która wyszła za mąż za hrabiego Jana Larischę z Karwiny. Od tego czasu Rychwałd oraz okoliczne wioski stały się własnością znaczącego szlacheckiego rodu Larischów-Mönnichów.

W 1903 r. córka hrabiego Larischa, Franciszka, wyszła za mąż za Furstę von Stahremberg. Wielką posiadłość ziemską obejmującą 470 hektarów uprawnej ziemi, 152 hektarów stawów rybnych, kilkadziesiąt hektarów lasów i dwa folwarki wraz z zamkiem przeszły w ręce niemieckiego magnata i należały doń do 1945 r., kiedy to jego

własności jako majątek niemiecki zostały upaństwowione. Rok wcześniej Stahrembergowie wyprowadzili się do Austrii. Zamek przejął państwowe gospodarstwo rolne, a później zakład OKD – Rekultywacja. W 1951 r. pożar w kompleksie zamkowym zniszczył gorzelnię, w której kiedyś wypalano z ziemniaków spirytus. Ok. 1980 r. został zlikwidowany herb w kształcie elipsy widniejący nad bramą wjazdową, znak Larischów-Mönnichów.

W 1992 r. do Rychwałdu przyjechał z wizytą syn ostatniego właściciela zamku Franz Joseph Stahremberg, który tutaj spędzał dzieciństwo i w 1944 r. odszedł z rodzicami i siostrami do Austrii. W pobliżu zamku znajdował się czynny do 1967 r. przystanek kolejowy.

Podobno w zamku miała się zatrzymać jedna z chorągwi wojsk polskiego króla Jana III Sobieskiego, ciągnącego z odsieczą na Wiedeń, oblężony przez hordy tureckie. Nie zachował się jednak żaden dowód, który mógłby potwierdzić ten fakt.

Obecnie kompleks zamkowy znajduje się w dość załomnym stanie, choć ostatnio podejmowane są pewne kroki, by go uratować. Czy państwo uda się zrealizować, czas pokaże.

CZESŁAW GAMROT

Tak obecnie przedstawia się zamek w Rychwałdzie.

reakshow

Wszyscy wiemy, że wybory to zawsze niezłe pa-noptikum mniej czy bardziej zabawnych postaci (czyli tzw. „reakshow” – rzekł, pochrząkując znachor). Tegoroczny polski rocznik tej wymienionej imprezy obfitował w niespodzianki, barwne postacie i śmieszne sytuacje. Okazało się bowiem, że każdy sposób reklamy jest dobry. Tak więc panna Edyta Ndziak,

młoda kandydatka na radną w Radomiu, zamieściła na swych stronach internetowych zdjęcia, które pokazują ją, płożącą dziewczę, pozuającą w bikini w różnych sceneriach. Argumentowała tutaj, że chciała pokazać, że jest „normalnym człowiekiem”. Widać każdy normalny człowiek jest blond dwudziestodziesiętka falującą w stringach na pokładzie jachtu. Serwer nie wytrzymał naporu normalnych ludzi żądnych rzućnia okiem na to, co pani kandydatka ma do zaoferowania i aktualnie nie ma go wśród żywych. Skoro więc PiS już wykorzystali młode, seksowne studentki, nadszedł czas na użycie większych kalibrów. Z ramienia stronnictwa „Lepsza Łódź” w wyborach startowała Daniela Zabłocka, właścicielka największego polskiego biustu. Nie, serio, rekord krajowy – Guinness podaje obwód cuś koło jeden i pół metra.

Jednak największym hitem okazał się kandydat na pre-

Wybieraj!

zydenta miasta Białostok – Krzysztof Kononowicz. Jego filmy oglądają setki tysięcy internautów, w aukcjach internetowych gwałtownie podskoczyły ceny jego nieodłącznych atrybutów – futranki i retro-sweterka, zaś między ludźmi stały się popularne zdania typu „a ja się nie dziwię się” czy też „wiem, jak zlikwidować alkohol, jak zlikwidować papierosa, jak wszystko zlikwidować!”. Teledyski wyborcze Kononowicza uplasowały się nawet na drugim miejscu największego serwera z filmami – amerykańskiego YouTube. Gdy się jednak przyjrzyć bliżej całej tej zabawie, sprawy okazują się być mniej wesole. „Newsweek” odkrył, że bezrobotnego Kononowicza umieścił na liście działaczy ultra-prawicowej Polskiej Partii Narodowej. Ekipy, która cechuje się całkowicie otwartym antysemityzmem i jako Żydów działających w spisku przeciwko Polsce chce ukarać Jacka Kuronia, Tadeusza Mazowieckiego czy też Andrzeja Wajdę.

Mniejsza jednak z tym. Kononowicza nie zraziła porażka w białostockich wyborach, twierdzi, że młodzież go kocha („jestem sławny na całą Polskę, a nawet do Ameryki to dojdzie” – powiedział proroczo) i że aktualnie rozważa swoją kandydaturę na pozycję prezydenta RP.

Jakoś po ostatnich wyborach nie jestem do końca przekonany, czy to tak absolutnie niemożliwe do spełnienia.

FELIETON DARKA JEDZOKA

ChNP ŚPIEWA POD BATUTĄ ALOJZEGO SUCHANKA JUŻ 25 LAT

Koncert dla dyrygenta

Za tydzień, w niedzielę 26 listopada, w czeskojęzycznej „Strzelnicy” odbędzie się koncert jubileuszowy Chóru Nauczycieli Polskich. To jednak nie ten jeden z niewielu zaolziańskich męskich zespołów śpiewających będzie obchodził swoje kolejne urodziny. Nauczyciele organizują koncert, by uczcić jubileusz swojego dyrygenta, Alojzego Suchanka, który pracuje z ChNP już 25 lat.

Z Chórem Nauczycieli Polskich współpracuje już pan od ćwierć wieku. Ale ze śpiewem chóralnym jest pan związany przez całe życie. Jak się zaczęła ta pana przygoda z muzyką?

Urodziłem się w Karwinie, w 1934 r. A w tych czasach, no i jeszcze później po wojnie, to miało żyć bardzo kulturą. Było sporo chórów. No i był przede wszystkim męski chór „Echo”, w którym zacząłem śpiewać jeszcze jako uczeń gimnazjum. Przyszliśmy z całą grupą kolegów – Wraniak, Kunschke i inni, z którymi wzmocniliśmy ten zespół. Wtedy dyrygował chórem Rudolf Wojnar... Właściwie od tego czasu zacząłem zbierać doświadczenia śpiewawcze. Uczyłem się też prywatnie u pana Kunschkego, organisty, zdobywałem zatem także szerszą wiedzę muzyczną. Najpierw prywatnie, bo wówczas nie było jeszcze szkół muzycznych. Grałem też trochę na organach, bo bardzo podobał mi się ich dźwięk. Ale to wszystko było takie bardziej spontaniczne. Cały ten proces rozwojowy różnie się układał. Przyszły lata 50. i wtedy otwarto w Ostrawie filię gimnazjum pedagogicznego, gdzie się zgłosiłem. Tam odkryłem, że mam pewne predyspozycje do uprawiania muzyki. Po ukończeniu gimnazjum rozpocząłem pracę w szkole w Mostach Szaficach.

Zacząłem myśleć nad sobą tak na poważnie dopiero po służbie wojskowej. Doszedłem do wniosku, że praca pedagogiczna wyłącznie na niższym stopniu podstawówki byłaby niewspółmierna z moimi oczekiwaniami od życia. No i podjąłem studia. Najpierw w Opawie na kierunku przyrodniczym, później przeczytałem, że w Olomuńcu otwierają kierunek muzyczny. Przeniosłem się zatem na Uniwersytet Palackiego. Po

jego ukończeniu rozpocząłem pracę w czeskim gimnazjum w Karwinie. Oprócz tego w tym czasie studiowałem też u prof. Vaška emisję głosu. I to on mnie zainspirował do podjęcia poczynić nie tylko artystycznych, ale i naukowych.

Od tego czasu działałem zatem nie tylko na polu artystycznym, ale także naukowym. No i udzielałem się na niwie kulturalno-muzycznej... Jest to połączenie dość trudne, bo wymaga ogromnego wkładu czasowego. Ale pomogło mi to w pracy. Wychodzę bowiem z założenia, że człowieka kształci zarówno praktyka, jak i nauka. I staram się zawsze naukę połączyć z praktyką...

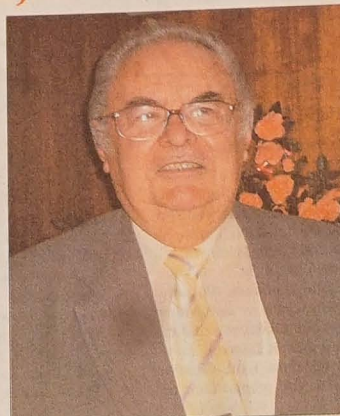
Jak rozpoczęła się współpraca z ChNP?

Bardzo prosto. W 1981 r. ówczesny prezes chóru, Gustaw Pyszko, podszedł do mnie i zaproponował mi współpracę. A że wówczas zrezygnował z pracy dyrygent ChNP, pan Gójniczek, przyszedłem na próbę i tak już zostało. Powiem jednak szczerze, że było to też dla mnie, jeśli chodzi o perspektywę, wielkie przedsięwzięcie. Bo ten chór był na naprawdę dobrym poziomie i staram się ten poziom w jakiś sposób utrzymywać.

Prawdą jest, że ludzie stopniowo odchodzili na emeryturę, inni odchodzili do wieczności i szeregi chórzystów się kurczyły. I tak jest do dziś...

To prawda, w 1981 roku przyszedł pan do chóru, w którym śpiewali jeszcze stosunkowo młodzi ludzie z całego Zaolzia... I było ich sporo...

No tak, w ChNP śpiewało 40 chłopca. I byliśmy młodzi – ja miałem ponad 40 lat... Ale powróćmy do historii. Nadal pracując jako instruktor szkoleniowy dla dyrygentów – np. po raz trzeci z Józefem

fem Podolą z Bystrzycy organizujemy dla dyrygentów chórów przykościelnych ewangelickich kursy dyrygenckie. I to jest bardzo przyjemna praca. Uczę dyrygentów interpretacji, techniki realizowania utworów.

Mówiliśmy już o tym, że ChNP przez te 25 lat współpracuje z panem trochę się postarzał. W jakiej jest obecnie kondycji?

To jest dobry chór z dużymi tradycjami. Jak długo on jednak będzie jeszcze śpiewał, trudno powiedzieć. Na pewno chór się starzeje. Jeśli chcemy poruszyć duchem młodości, dostosować się do treści, które śpiewamy, wymaga to pewnego wysiłku. Na razie, dopóki jesteśmy przyjmowani – i to nawet entuzjastycznie – zwłaszcza przez tych najmłodszych (a mamy sporo koncertów wychowawczych w szkołach), dopóki przyjmujemy nas dobrze także dorosła publiczność, dopóty możemy śpiewać. Jeśli zauważymy, że publiczność będzie nas przyjmować chłodno, przyjdzie czas, by powiedzieć: „Stop!”. Podjękujemy sobie nawzajem i pożegnamy się.

Odnówić ChNP jest trudno. Młodzież realizuje się raczej w chórach mieszanym i trudno nam o „narybek”. Ale zobaczymy, jak będzie... Na razie śpiewamy. Nie będziemy jednak utrzymywać niczego na siłę...

Alle śpiewawce. Wkrótce wystąpi chór na koncercie „Strzelnicy”. Co na nim usłyszymy?

Przed wszystkim znane utwory z naszego repertuaru, te, które mamy dobrze wypięwane. Będą zatem pieśni Verdiego, Webera, Jana Kisy, który był jednym z założycieli ChNP, i wielu innych. Będą pieśni wojskowe, patriotyczne. Czyli – repertuar bardzo zróżnicowany.

Nie będzie tym razem specjalnych gości. Ale zdradzę już, że solo zaśpiewa nie tylko Alojzy Kaleta, ale także wnuczka naszej akompaniatorki Marty Bury, Natalia, solo na fortepianie zagra zaś Wanda Miecz. Będziemy ponadto starać się zaprosić publiczność do wspólnego śpiewu.

Dodam, że jubileuszowa uroczystość na „Strzelnicy”, na którą wszystkich serdecznie zapraszam, rozpocznie się o godz. 15.00.

Rozmawiał: JACEK SIKORA

MŁODZIEŻ O ROLI MNIEJSZOŚCI NARODOWYCH WE WSPÓŁCZESNEJ EUROPIE

Wzbogacają, a nie są problemem

Węgry z Rumunii, Niemcy z Polski, Rosjanie z Estonii, Retoromanie ze Szwajcarii, Ładyni z Włoch, Kaszubowie z Polski... Byłam zaskoczona. Do tej pory nie miałam świadomości, ile różnych mniejszości narodowych zamieszkuje Europę. A miałam okazję się przekonać. Delegacje młodzieży mniejszości narodowych niemal z całej Europy zawiąły do Bolzano w Południowym Tyrolu, gdzie odbyła się czterodniowa konferencja pn. „Mniejszości – legislatura i prawo” zorganizowana przez EUROC – Akademię Europejską, FUEN – Międzynarodową Organizację Mniejszości Narodowych, Südtiroler Jugendring – członka organizacji Młodzież Narodów Europejskich (YEN), Grup dla mendranza ladina – tamtejszą grupę narodowościową Ładynów i władze

regionalne. Na spotkanie mniejszości do Włoch w ostatnim październikowym tygodniu udała się także trzyosobowa grupa polskiej młodzieży z Zaolzia.

Celem konferencji było omówić z młodymi przedstawicielami organizacji narodowościowych znaczenie i rolę mniejszości we współczesnej Europie i zainicjować bliższą współpracę między nimi. Spotkanie to nie mogło odbyć się w dogodniejszym miejscu. Południowy Tyrol jest specyficznym regionem we Włoszech. Jest regionem autonomicznym, władze posiadają szerokie kompetencje prawodawcze i wykonawcze. Zamieszkuje go 460 tys. obywateli, z czego 70% to niemiecko mówiąca grupa narodowościowa, 26% to Włosi, a 4% Ładyni. I rzeczywiście, zwiedzając Bolzano prawie nie

odczuwałam, że jestem we Włoszech. Na ulicach zdecydowanie częściej słychać niemiecki niż włoski. Włochów, takich z prawdziwego zdarzenia o ciemnej karnacji, też rzadko się spotyka. Architektura miasta jest bardzo urozmaicona. Domy z czasów faszyzmu poprzekładane są budynkami z elementami typowo tyrolskimi lub zupełnie nowoczesną architekturą. Wszystkie napisy są dwujęzyczne, na budynkach urzędów nawet trójjęzyczne – także po ładynsku. W sklepach spożywczych można kupić typowe tyrolskie przysmaki. W piekarni panie w tyrolskich strojach ludowych sprzedają niemiecki „apfelstrudel”. O tym, że w końcu znajduję się we Włoszech, przypomniały mi jednak włoskie lody, wymieniana pizza lub spojrzenie w wystawy sklepowe z ciuchami Gucci i Prada.

Program konferencji składał się z serii wykładów i warsztatów, przede wszystkim na temat języków mniejszościowych, ich nauczania i promocji wśród młodych ludzi. Ciekawy był zwłaszcza wykład przedstawiciela władz Walii, Meriona Jonesa, który opisywał sposoby promowania języka walijskiego w Wielkiej Brytanii. Władze m.in. współpracują z firmą Microsoft, by udostępnić zestaw Microsoft Office także w języku

walijskim, wydają płyty młodym zespołom muzycznym lub rozpowszechniają odznaki, które osoby posługujące się językiem walijskim mogą nosić na ubraniach lub torbach, dając w ten sposób do zrozumienia, że władają tym językiem, dzięki czemu rozmowa z obcymi walijskimi języcznymi osobami od razu może przebiegać w tym języku. A strategia

Podwójne lub nawet potrójne nazewnictwo jest w Połudn. Tyrolu normą.

ta odnosi sukcesy, ponieważ liczba osób posługujących się językiem walijskim w Wielkiej Brytanii rośnie. Interesujący był także wykład rzeczniczki rządu baskickiego, Miren Azkarate, na temat kultury i społeczeństwa Basków w Hiszpanii lub spotkanie z dyskusją z Francie Molloyem – czołowym przedstawicielem „Sinn Féin”, który przedstawił proces dewolucji w Północnej Irlandii.

Z historią, kulturą i życiem Ładynów natomiast mogliśmy zapoznać się podczas wykładu do jednej z wiosek ładynskich znajdujących się w górzystym terenie na zachodzie Południowego Tyrolu, gdzie także zwiedziliśmy muzeum ładynskie i posmakowali ich typowej kuchni.

Najważniejszą i najciekawszą częścią programu były jednak spotkania z młodymi przedstawicielami mniejszości narodowych z niemal całej Europy. Okazja poznać się i pogadać z nimi, porównać sytuację u nas z sytuacją w innych państwach, była dla mnie największym doświadczeniem. Dwie myśli, które wyrażone zostały głosem lepsze od większości, jedna istnieje. Oraz: Wzbogacają, a nie są problemem.

HELENA BONČE

W pięknej scenarii Południowego Tyrolu delegacja młodzieży z Zaolzia: od lewej Dariusz Branny, Helena Bonček i Urszula Obrusnik, następnie Kaszubowie z Polski oraz przedstawiciele niemieckiej mniejszości z Polski i Włoch.

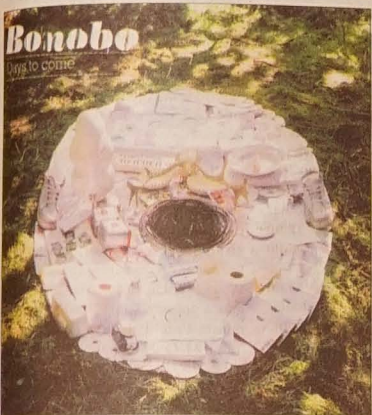

W kioskach można kupić gazety włoskie i niemieckie.

nasza recenzja

Bonobo »Days to Come« (2006)

Aby zmieścić w nim trochę, mogłem nazwać tę recenzję „Naos”. No i rzeczywiście tak jest – płyty jednoosobowego projektu Simona Greena, który wziął nazwę od gatunku czarnych symfonów, wydane są przez kultową już wytwórnię angielską Ninja Tunes. Pod jej skrzydłami tłoczy się niezła grupa czołowych artystów tworzących muzykę elektroniczną, tygiel ten mieści w sobie wszystko od inspiracji jazzowych, poprzez hip hop aż do muzyki eksperymentalnej. Trzecia płyta Bonobo jest zaś swoistą wypadkową wszystkiego, co dzieje się w wytwórni.

Malpa wydała pierwszy krążek w 2002 roku i od razu została wpisana w poczet królów elektroniki spokojnej, melodyjnej i stonowanej. Najnowszy album jest logicznym rozwinięciem wcześniejszych tendencji. Więcej melodii, więcej wyraźnych rytmów, bardziej rozbudowane aranżacje. A przede wszystkim – zatrzęsienie „żywych” instrumentów. Bonobo podchwyciło przejawiający się ostatnio trend znudzonych „laptopowców”

(czyli producentów muzyki tworzących swoje utwory wyłącznie w komputerze), którzy zaczynają powoli wymieniać syntezatory na prawdziwych muzyków dzierżących w prawicach prawdziwe instrumenty. Zdarza się więc, że w trakcie nagrywania płyty elektronicznej wykorzystuje się więcej prawdziwych instrumentów, niż do nagrania płyt popowych i rockowych, których producenci zatrzymują się często na etapie połowy lat 90.

Bonobo łączy w idealnych proporcjach sample i elektronikę z drewnem, metalem i magią ludzkiego głosu. Wynikiem jest album organiczny i naturalny, używający jazzowego instrumentarium, ale zachowujący eklektyczną grę manewrowania między inspiracjami i wpływami. Wprawdzie można by mu zarzucić lekko niepewne melodie w częściach wokalnych (głos kobitki, która występuje pod ksywką Bajka), ten mały deficyt jednak uzupełniają finezyjne partie klarnetów i innych instrumentów dętych, klawiszów, smyczków. Spokojne i melancholijne

wody wzbury od czasu do czasu jakiś bardziej energiczny kawałek (np. typowo „bonobowski” utwór „Transmissions94”), jednak wskaźnik na skali emocji nigdy nie waha się zbytino ani w stronę depresji, ani euforii.

Wyobraźcie sobie późne letnie popołudnie, przejażdżkę rowerową po wiejskich drogach. Album jest tak samo ciepły, łagodny i odprężający. Polecam wszystkim zmierzluchom.

DAREK JEDZOK

»Blissten« do Austrii?

REGION (kor) – Koncertem w ostrawskim klubie „Boomerang” zakończyły w poniedziałek krótkie wspólne tournée zaalzański zespół rockowy „Blissten” oraz austriacka formacja „Naos”. Wcześniej ich muzyki mogli wysłuchać fani rocka w hawierzowskim „Jazz Clubie” i w karwińskim Centrum „Agape”.

Jak przypomniał lider zespołu „Blissten”, Darek Jedzok, przyjaźni między obu kapelami rozpoczęła się przed kilku miesiącami od spotkania na jednej z muzycznych stron internetowych. Wszystko wskazuje na to, że współpraca zaowocuje wyjazdem „Blisstena” do Austrii, gdzie zespół powinien wyjechać wiosną przyszłego roku. W przyszłym roku w trasę po morawsko-śląskich klubach zamierza wyruszyć ponownie także „Naos”...

Recytatorskie »Kresy 2006«

Dokończcie ze str. 1

W tym roku konkurs miał bardzo wysoki poziom, zwłaszcza w trzeciej kategorii. W zeszłych edycjach znalazły się jedna, dwie ciekawe osoby. Teraz mieliśmy problem wybrać najlepszych, bowiem wszyscy zaprezentowali kawał dobrej roboty – ocenili poziom konkursu Mariusz Orzelek.

Pełne napięcia oczekiwanie na wyniki postanowił umilić uczestnikom teatryk gimnazjalny SZ.K.A.P.A. przedstawiający przedpremierowy pokaz „Na smietniku”. – Bardzo mi się podobało. Fajnie, że dzieciaki bawią się w taki teatr. Przesmygnęła historia. W pamięci została mi głównie ostatnia scena z Kłozardem. Podobają mi się takie wprawki teatralne. Rozmawialiśmy na temat spektaklu z prowadzącym Włodkiem Kubieniem, przekazałem mu kilka uwag, ale ogólnie oceniam przedsięwzięcie pozytywnie – powiedział a propos spektaklu M. Orzelek.

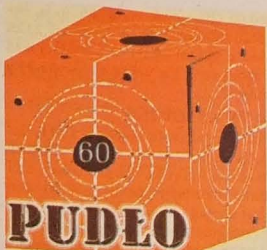
Jury udzieliło następujące nagrody i wyróżnienia:

I kategoria (dzieci do 12 lat) – 1. miejsce Mateusz Kotlra (PSP Czeski Cieszyń), 2. miejsce Nela Marosz (PSP Gnojnik), Sebastian N’ Dua (PSP Karwina Frystat). II kategoria (dzieci i

młodzież od 12 do 16 lat) – 1. miejsce Krystyna Pękala (PSP Karwina Frystat), 2. miejsce Teresa Tomasz (PSP Sucha Górna), 3. miejsce Katarzyna Niedoba (PSP Jabłonków), Patrycja Sikora (PSP Gnojnik), wyróżnienie dla Klaudii Czudek (Gimnazjum Czeski Cieszyń). III kategoria (młodzież do 18 lat) – 1. miejsce Joanna Żagan (Gimnazjum Karwina), 2. miejsce Agata Hładik (Gimnazjum Czeski Cieszyń), 3. miejsce Natalia Urbuś (Gimnazjum Czeski Cieszyń), wyróżnienie dla Małgorzaty Michejda za interpretację „Maryli” Mariana Hemara (Gimnazjum Czeski Cieszyń).

Decyzją jury na spotkaniu laureatów „Kresy 2006”, które odbędą się w Białymostku w dniach 4 – 10 grudnia br. wyjadą Joanna Żagan oraz Agata Hładik.

Spotkanie laureatów to nie tylko zmagania konkursowe, ale również udział w warsztatach teatralnych, spektaklach. Warto przypomnieć, że wielu laureatów „Kresów”, nie tylko z Zaolzia, rozpoczęło później studia teatralne. Wśród nich Teresa Branna, Jolanta Polok (Molenda), Barbara Humel. Być może dla tegorocznych laureatów konkurs również okaże się pierwszym znaczącym krokiem w karierze artystycznej.

Łódź filmowa i wielokulturowa

W dniach od 26 do 28 października odbył się XXII ZLOT Szkół Średnich im. Juliusza Słowackiego. W tym roku jego gospodarzem było liceum w Łodzi. W Zlocie uczestniczyli już tradycyjnie 11 delegacji z Polski oraz po jednej z Ukrainy i RC. Naszą szkołę reprezentowały trzy dziewczyny z klasy III D karwińskiego gimnazjum – Beata Chmiel, Marta Czapek oraz Agata Kędzior. Opiekunem grupy była pani Ewa Hrnčíř.

Uroczyste zaganienie Zlotu odbyło się w auli szkolnej. Dyrektor łódzkiego liceum serdecznie wszystkich przywitała, a poszczególne ekipy krótko przedstawiły swoją szkołę. Prezentację karwińskiej placówki przygotowała Agata. Wieczorem słuchaliśmy interesującego wykładu biskupa kościoła prawosławnego S. Romańczuka na temat wielokulturowości Łodzi. W drugim dniu zwiedziliśmy Muzeum Kinematografii, odbyła się też bardzo ciekawa wycieczka do Państwowej Wyższej Szkoły Filmowej, Telewizyjnej i Teatralnej im.

Leona Schillera. Potocznie jest ona nazywana „filmówką”, chociaż sami bywalcy tego oznaczenia nie lubią. Tam obejrzeliśmy kilka krótkich filmów – prac studentów i absolwentów szkoły. Usiedliśmy na legendarnych schodach, tak samo jak kiedyś w czasach studenckich mistrzowie polskiego kina: Roman Polański, Andrzej Wajda, Krzysztof Kieślowski.

Ostatnim punktem przedpołudniowego programu była przechadzka po Księżym Młynie – osiedlu zabytkowych domów rodzinnych z cegły.

Jaki właściwie mamy cel, my młodzi, uporczywie wyrwyjający się na światło dzienne? Wielu zadaje sobie to pytanie, a odpowiedź nie są jednolite. Nie dajcie się. Z jednej strony młodość to ciągłe zadawanie pytań i odrzucanie odpowiedzi, młodość nie zna granic, jest niespokojna i pełna sprzeczności.

Dorośli nie zawsze młodych akceptują. Niektórzy uważają, że zazdroścą oni młodym tego, że mają wolny i własny wybór. I nie musieli o to walczyć. Walczyli za to przeszłe pokolenia. To prawda, że my, dzisiejsza młodzież, generacja buntowników i leni, pokolenie młodych ludzi nie-rzadko bez perspektyw i wysoko wytkniętego celu jesteśmy uważani za ludzi bez przyszłości, za pokolenie żyjące domysłami i urojeniami, pokolenie, które żywi głęboki podziw dla starożytnego hasła Horacego „Carpe Diem” i które nie obchodzi to, co będzie dalej... To prawda, że młodość chciała by wszystkiego spróbować i bardziej chodzi jej o to, by „mieć” niż „być”... Trudno. Ale co by było, gdyby nie była taka rozrzucona i szybka, gdyby przechodziła przez to wszystko ze stoickim spokojem? Na pewno byłaby uważana za dziwka.

Coś w tym jest. Młodość postrzegana jest jako szalona „choroba”. Pozostawia po sobie trwały ślad, można powiedzieć – odporność. Jak osipa wietrzna. Brzmi to zabawnie, wiem, lecz z moich obserwacji wyraźnie wynika, że tak jest. Więc chodzi o to, że dojrzenie (fizyczne, jak i psychiczne) dla wielu starszych osób jest synonimem cielejczy, głupoty, naiwności, bezpodmiotowej radości, szaleństwa, które nijak nie poprawia kondycji umysłowej (wręcz odwrotnie). Z drugiej strony młodość musi się wyszumieć, musi być tak nieziemnie nieśmiatła, to jej główna cecha. I nie można wymagać od niej, by się zmieniła, by przybrała inną twarz, bo chociaż młodość ma różne formy, przebiega zgoła odmiennie dla każdego, to jednak jej podstawową twarzą (twarzą, nie maską!) jest właśnie rozkołysanie, niestabilność, wariactwo.

Nikt nie może zabronić ludziom, by się przestali skarżyć, jak ta tereźniejsza młodzież jest rozpuszczona i niekulturalna, jak cicho pozdrowia (lub w ogóle tego nie robi), jakie ma dziwne upodobania i jak bardzo nie lubi rozmawiać o szkole, nauce i stopniach. Zawsze znajdzie się ktoś, kto wyrazi swoje nieprzychylnie opinie o tym, ale nie wygląda na to, by kiedykolwiek okres dorastania przebiegał inaczej.

Po co to piszę? Być może chcę się Wam trochę przypodobać, choć, byście w swoich rozrachunkach nad marnością przyszłości w rękach tych kompletnych chuliganów uwzględnił, że tak jest, bo tak być musi, jest to po prostu normalne. A może chcę pokazać, że nawet te dzieci współczesnego świata, ludzi rosnących i zdobywających szczyty (no i zaliczających upadki, oczywiście, nie ma jeszcze tak dobrze, by było się bez potknięć) stać na napisanie o sobie, na przedstawienie negacji faktów. Nie piszę żadnych naukowych refleksji o nastolatkach, piszę tylko

to, co akurat w tej chwili wiem, piszę z punktu widzenia zwykłego ucznia. Nie piszę wcale w imieniu wszystkich młodych, nie mam do tego prawa. Założmy więc, że usprawniłam moje pokolenie, które istnieje obok mnie i razem ze mną.

Wielu ludzi to rozumie, rozumie nas, młodych, ale nie potrafi powstrzymać się przed zadaniem ostatniego (?) pytania, a mianowicie: „Nawet jeśli szaleństwo i zabawa są normalne dla młodych, to jednak po co im to? Po co im bunt, skoro i tak nie mają (nie mogą mieć) jeszcze ukształtowanych poglądów, ich charakter nie jest jeszcze wykrystalizowany? Czy w takim razie ich przeżalanie próby pierwszych buntów i negacji wszystkiego przedtem nie są skazane z góry na klęskę?”

Co z tą młodością?

Nielatwo na to odpowiedzieć. Wydaje mi się jednak, że już młodość sama w sobie jest czysto efemeryczna, a próby przedarcia się gdzieś głębiej, gdzieś, gdzie znajdzie się jako – takie wyjaśnienie jej (wypaczone?) poczynają, są tylko wytumaczeniem działania. Bo młodzi muszą działać, dla nich najgorsza jest inercja. Co z tego, że być może całość skazana jest na przegrana? Młodzi i tak nie mają na nic czasu, więc nierazko nawet nie zauważają, że w biegu do jutra zgubili po drodze któryś ze swoich ideałów... Kiedy ma to być nasze lat, kiedy trzeba żyć w tym chaosie dno i wybierać tylko najważniejsze z tysięcy nagromadzonych myśli, to każde, naprawdę każde działanie jest sprawą główną. I jest tak, że ma się w siebie energię, by tej głównej sprawie przypisać wiele wzniosłych epitetów, by wychwalać ją pod niebiosa, by się jej poddać i za nią stać. Co z tego, że to wkrótce przeminie? Młodość jest notorycznym poszukiwaniem kolejnych i kolejnych nowych działań...

Nie dziwi się, że nikt tego nie rozumie, bo trudno pamiętać coś, co już bardzo dawno było... Chciałabym tylko, aby to, że ktoś jest w fazie dorastania, nie oznaczało automatycznie, że nie ma żadnego zdania, nie wie, co dobre i odrzuca podstawowe wartości. Czasami je odrzuca, lecz po to, by zrobić miejsce na inne, nowe wartości, które jeszcze nie miał okazji zahaczyć. Niekoniecznie chodzi tutaj o to, że nowe wartości – zle. Po prostu nowe. I tyle.

Młodość jest może odmianną schizofrenią, chociaż dla mnie jest to moment tuż przed narodzinami, wieczne czekanie, kiedy wreszcie wszystko się rozwiąże, czy będzie zdrowe i zdolne do dalszego życia... Dlatego młodość jest pełna napięcia i niedomowień, jest bolesna i musi znosić wszystkie zmiany, przez które przjdzie jej przechodzić. Jest to coś najintymniejszego, coś, o czym nikt nie wie. I dotyka (dotykało) każdego z nas. To sprawa jak najbardziej ludzka, kiedy prawdy się stępią, gruntu staje się małym, niczego się naraz nie wie, ogarnia lęk, czy aby na pewno robię poprawnie, czy mnie zaakceptują w grupie i w całym otoczeniu, a jednocześnie trzeba nauczyć się wybierać. Od razu. Chyba warto o tym pomyśleć, jak znów zobaczysz zamknięte powieki i to aż tak przedziwne ciało, co usypia w ławce; jak bardzo jednak amorficzna jest jego dusza?

eMeRka

Telewizja

SOBOTA 18 LISTOPADA

■ TVP 1

6.00 Rycerze i rabusie (s.) 6.45 Receptury klasztorne 7.00 Dzień dobry do soboty 7.30 Rok w ogrodzie 7.50 Był taki dzień - felieton 8.00 Wiadomości 8.15 Studio 5-10-15 8.20 Byli sobie odkrywcy (s. anim.) 9.00 Ziarno (dla młodzieży) 9.50 Kadra 2012 (dla młodzieży) 10.20 89 PLUS - młodość, pasja, skauting 10.45 Kogut (mag. muz.) 11.10 Doctor Who (s.) 11.55 Kuchnia z Okras 12.25 Zwierzęta świata - W dzikim lesie (film dok.) 12.55 Był taki dzień 13.00 Wiadomości 13.10 Tydzień 13.40 Warto kochać (s.) 14.30 Super Mario Bros (film USA) 16.15 Opole 2006 na bis 16.40 ZAP - szybki magazyn popkulturalny (mag.) 17.00 Teleexpress 17.20 Trudno zapomnieć (film USA) 19.00 Wieczornica 19.30 Wiadomości 20.15 Dr T i kobiety (film USA) 22.25 Orzeł 2 (s.) 23.30 Pulp Fiction (film USA) 2.00 ITTF Pro Tour Liebherr Polish Open 2006 - tenis stołowy 2.35 Prawo i bezprawie (s.).

■ TVP 2

6.05 Echa Panoramy 6.35 Przegląd kouty Filemona (s. anim.) 6.50 Smak Europy 7.00 Spróbujmy razem 7.20 Złotopolscy (s.) 7.55 M jak miłość (s.) 8.45 Na dobre i na złe (s.) 9.35 Kopciuszek (s.) 10.05 Dzieciaki przed kamerą (s. dok.) 10.35 10 lat mniej (s. dok.) 11.05 Magazyn Ligi Mistrzów (sport) 11.30 Kręciola (dla młodzieży) 12.05 Sto tysięcy bocianów (s. dok.) 12.50 Ewolucja życia (s. dok.) 13.35 Prywatne życie surykatek (s. dok.) 14.00 Familia (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.05 Leszcze raz, Leszcze raz..., czyli 5. urodziny Leszczy (koncert) 16.05 Święta wojna (s.) 16.35 Codzienna 2 m 3 (s.) 17.10 Duże dzieci (talk show) 18.00 Program lokalny 18.30 Panorama 19.00 Dubidu (quiz) 20.00 Supertalent (pr. rozryw.) 21.00 Zagrajmy w kabaret 21.50 Technicy-magicy (s.) 22.20 Słowo na niedzielę 22.30 Panorama 23.10 Powrót łaleczki Chucky (film USA) 0.35 Wio! (film USA).

■ TV KATOWICE

6.35 Wierze, wątpię, szukam 7.00 Bądź zdrow! 7.45 Aktualności 7.50 Sobota, jak się pa...! 8.45 Kuchienka z dżidka Benka (dla dzieci) 9.00 Transmisja obrad Sejmu 16.15 Eurinfo 16.45 Aktualności 16.50 Art. kopania (mag.) 17.05 Orkiestra pod żaglami - reportaż 18.00 Aktualności 18.30 Retransmisje sportowe 17.45 Regiony kultury 20.55 Tele - cykl reportaży 21.45 Aktualności 22.05 Sobotni magazyn sportowy 22.30 Serial dokumentalny 23.40 Na dachu Paryża - film dokumentalny 0.35 Bitwa u ujścia Ła Platy (film ang.) 2.30 Sprawa Petrowa (s.).

■ POLSAT

7.15 Studio Mistrzostw Świata w siatkówce mężczyzn 7.25 Jesteśmy 8.00 Król Szamanów (s. anim.) 8.25 Hugo (dla dzieci) 8.55 Pasjonaci 9.25 Z Bożeną Dykiel na ostrzu noża (s.) 9.55 Rodzina zastępcza plus (s.) 10.55 Mali tropiciele (film USA) 12.55 Czarodziejki (s.) 13.55 Dom nie do poznania (reality show) 14.55 „Hell's Kitchen” od kuchni (reality show) 15.55 Sheena (s.) 16.55 Euroko ja to wiem (teleturniej) 18.00 O rety! Kabarety! 18.50 Wydarzenia 19.30 Grasz, czy nie grasz (teleturniej) 20.35 Wielkie kłopoty (film USA) 22.30 Figurę woskową - zagubieni w czasie (film USA) 0.30 Dziewczyny w bikini (quiz) 2.30 Nocne randki (pr. rozryw.).

■ TVC 1

6.20 Sezanie, otwórz się (dla dzieci) 6.50 Bolek i Lolek (s. anim.) 7.00 Lata barynt (dla dzieci) 7.30 Niefortuna czarownica (s.) 7.55 Wszędzie dobrze, w domu najlepiej (s.) 8.15 Kłopoty do kwadratu (film szw.) 9.45 AZ-kwiz Junior 10.10 Czy mnie zachcecie? 10.25 Nasza wieś (mag.) 10.45 Program dla miłośników muzyki dętej 11.20 Hobby magazyn J. Bohdalowej 11.50 Niewiedza nie usprawiedliwia 12.00 Wiadomości 12.05 Tydzień w regionach 12.35 Auto Moto Revue (mag.) 13.00 Piłka nożna w Shaolin (film koprod.) 14.30 Moda - Ekstrawagancja - Maniera (mag.) 15.00 Oczarowanie (s.) 15.55 Afera naszyjnikowa (film USA) 17.55 Prognoza pogody

dy 18.00 Wiadomości 18.10 Antologia czeskiego humoru 18.56 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczornica 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Star Dance (pr. roz.) 21.15 Sławy dla sław (wreczenie nagród) 22.35 Wiadomości, sport 22.45 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 22.50 Nieznośna lekkość bytu (film USA) 1.40 Simpsonowie (s.) 2.00 Sumuru (film niem.).

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 W biegu 7.10 Austria - Wiedeń, miasto muzyki 7.25 Telewizyjny klub nie słyszających (mag.) 7.55 Czechy - Włochy (MS w siatkówce mężczyzn) 10.00 Laurel i Hardy: Duży hałas (film USA) 11.10 Rybacz z Kamczatki (dok.) 11.35 Marek i Martin Pawkowie (dok.) 12.00 Simpsonowie (s.) 12.25 Game Page (mag.) 12.45 Super Pomarańcze (mag.) 13.45 Jack Johnson: Live (koncert) 14.50 Steve Lichtag - Oceaniczna przygoda (s. dok.) 15.45 Sportowcy świata (pr. cykl) 16.45 Buły (mag.) 17.10 Kultura (mag.) 20.00 „Akabvabe” (teatr) 22.00 Sir Elton John Live 0.15 Wielka muzyka nocna 4.00 Telewizyjne piosenki.

■ NOVA

6.10 Brzydkie kaczątko (s. anim.) 6.40 Podróże Gulliwera (s. anim.) 7.10 Cudowny świat Walta Disneya 8.05 O.C. (s.) 9.05 Eso (lista przeb.) 10.15 Kasia i strachy (film czes.-niem.) 12.00 Dzwonić do TV Nova 12.30 Moralność ponad wszystko (film czes.) 13.55 Siedem lat w Tybecie (film USA) 16.45 Disco-historia (film czes.) 18.30 Przyprawy (mag.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Włoska robotka (film USA) 22.25 D-Tox (film USA-niem.) 0.45 Moja siostra wilkołak III (film kan.) 2.30 Program kulinarny.

■ PRIMA

7.00 Tabela (s. anim.) 7.30 Jolanda, córka Czarnego Korsarza (s. anim.) 8.00 Piękno iberyjskiej natury (s. dok.) 8.30 Prima TV 8.45 Salon samochodowy 9.40 Basen (s.) 10.45 t-music (pr. muz.) 11.50 Rozbitkowie (reality show) 13.05 Zwirowana noc (film USA) 15.15 Przerwana koleszanka (film kan.-weg.) 17.15 Przyjaciółka pana ministra (film czes.) 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.25 Extra (mag.) 20.00 Człotolstwo (film USA) 22.30 Ostatni twardeł (film USA) 0.35 JETS (s.) 1.30 Zapytaj o przyszłość 2.50 Komisarz Valence (s.).

NIEDZIELA 19 LISTOPADA

■ TVP 1

6.05 Pięć dni z życia emeryta (s.) 7.00 Transmisja mszy św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach 7.55 Był taki dzień 8.00 Film EBU - Przyjaciel (film dok.) 8.15 Studio Teleanika (dla dzieci) 8.20 Weterynarz Fred (s. anim.) 8.40 Domisie (dla dzieci) 9.10 Lippy and Messy (j. ang. dla dzieci) 9.15 Teleanek 9.35 Królestwo Maciusia (s.) 10.20 Dzieci świata: Zatańczmy (s. dok.) 10.40 Od przedszkola do Opola 11.20 Awantura o Basię (s.) 11.55 Między ziemią a niebem 12.00 Aniol Pański 12.15 Między ziemią a niebem 12.55 Był taki dzień - felieton 13.00 Wiadomości 13.10 Wywiad i opinie (pr. public.) 13.40 Lowcy przygód (dla młodzieży) 14.25 Cofnąć czas (film USA) 16.00 BBC w Jedyne: Planeta Ziemia (s. dok.) 17.00 Teleexpress 17.20 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.15 Faci do wzięcia (s.) 19.00 Wieczornica 19.30 Wiadomości 20.15 Żony Hollywoodu: nowe pokolenie (film USA) 21.55 Ładzie honoru (film USA) 0.10 Żart (film czeski) 1.30 ITTF Pro Tour Liebherr Polish Open 2006 - tenis stołowy 2.00 Był taki dzień - felieton.

■ TVP 2

6.25 Lokatorzy (s.) 6.50 Smak Europy - reportaż 7.00 Przegląd kouty Filemona (s. anim.) 7.10 Złotopolscy (s.) 7.40 M jak miłość (s.) 8.35 Dom małych kryzysów (s. dok.) 9.30 Zacznie gwiazd (pr. rozryw.) 10.00 Jesteś tym, co jesz (film dok.) 10.25 W 80 skarbów dookoła świata z Danem Cruickshankiem 11.35 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza (s.) 12.05 Tajemniczy blondyn w czarnym buciku (film franc.) 14.00 Familia (teleturniej) 14.30 Złotopolscy (s.) 15.05 Szansa na sukces (pr. rozryw.) 16.05 Na dobre i na złe (s.) 17.05 Egzamin z życia (s.) 19.00 Mój pierwszy raz (pr. rozryw.).

20.00 Oficerowie (s.) 20.55 To ja, złodziej (film pol.) 22.40 Panorama 23.20 Sen o jesieni (spektakl teatralny) 0.25 Ogród sztuk (pr. art.) 0.55 Święty dym (film USA).

■ TV KATOWICE

6.35 Eurinfo 6.40 Tygodnik 7.20 Książka tygodnia 7.45 Aktualności 7.50 Rozważania nie tylko dla pobożnych 7.55 Bajki dla Majki (dla dzieci) 8.00 Koncert zyczeń (pr. muz.) 8.45 Śląska lista przebojów 9.00 Teletopki (pr. public.) 9.45 Było, nie minęło 10.10 Integracja 10.45 Telewizja Regionów 11.45 7 dni świat (pr. public.) 12.15 Czytaj z Trójką (mag.) 12.45 Telewizja Regionów 13.35 Podbeskidzie Bielsko-Biała - Ruch Chorzów - piłka nożna 16.45 Niedziela w Bytkowie 17.45 Regiony kultury 18.00 Aktualności 20.45 Młodzież kontra (pr. public.) 21.45 Aktualności sportowe 22.30 Sportowa niedziela 23.30 7 dni świat (pr. public.) 23.55 Planetarium 0.20 Panie na Mogadorze (s.).

■ POLSAT

6.00 Pierwsza miłość (s.) 6.45 Studio Mistrzostw Świata w siatkówce mężczyzn 7.00 Polska - Egipt (siatkówka) 9.15 Studio Mistrzostw Świata w siatkówce mężczyzn 9.25 Sheena (s.) 10.25 Mel (film USA) 12.20 Dziecko szczęścia (film pol.) 14.30 Grasz, czy nie grasz (teleturniej) 15.30 Daleko od noszy (s.) 16.00 Cienka niebieska linia (s.) 16.45 Świat według Kiepskich (s.) 17.45 Rodzina zastępcza plus (s.) 18.50 Wydarzenia 19.15 O rety! Kabarety! 20.00 Szalona odwaga (film USA) 22.40 Barwy nocy (film USA) 1.25 Gorzka miłość (s.) 1.55 Magazyn sportowy 3.55 Nocne randki (pr. rozryw.).

■ TVC 1

6.00 Ciekawości z regionów 6.25 Kultura w regionach 6.50 Mieszkać - to sztuka 7.15 Kłocki 7.30 Boisko 7 (dla dzieci) 9.20 AZ-kwiz Junior 9.45 Kalendarium 10.00 Wedrujaka kamera (mag.) 10.30 Obiekty (mag.) 11.00 Sprawy kancelarii detektywistycznej „Ostrożak” (s.) 12.00 Pytania Václava Moravca 13.00 Wiadomości 13.10 Bajka 14.10 Magazyn religijny 14.25 Magazyn chrześcijański 14.45 W poszukiwaniu czasu utraconego (pr. cykl) 15.00 Sprawozdanie o pochówku w Czechach (film czes.) 16.20 Ogród to zabawa (mag.) 16.45 Ranczo pod Zieloną Siódmką (s.) 17.10 TVC 17.30 Koncerty Adwentowe 2005 17.50 Słowo na niedzielę 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości 18.10 Everwood (s.) 18.50 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczornica 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 19.55 Losowanie Sportki i Szansy 20.00 Piękny czas (film czes.) 21.55 168 godzin (pr. publ.) 22.25 Wiadomości, sport 22.35 Losowanie Sportki i Szansy 22.40 Fargas (s.) 0.05 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 0.10 Wydział spraw zamkniętych (s.) 0.55 TVC 1.10 Sportowcy świata 2.00 Pytania V. Moravca.

■ TVC 2

5.55 USA - Czechy (MS w siatkówce mężczyzn) 7.55 Panorama 8.30 Planeta Nauki 9.00 Terra musica (mag. muz.) 9.40 Magazyn folklorystyczny 10.00 Franciszek Józef I - Zmierzchn monarchii habsburskich 11.05 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego 12.00 Złotowłosa (bajka) 12.55 Oberon (teatr TV) 13.45 Świat sztuki: Robert Redford 14.35 Słodka zemsta (film USA) 16.10 Powszechna deklaracja praw człowieka (film anim.) 16.35 Filmowe powroty: Klatkaszaferów blues (fr.-wł.) 18.05 Film o filmie Habana blues 18.30 Polinezja: Bora Bora, raj na ziemi 18.45 Przenikanie światów (pr. cykl) 19.15 Euronews 19.40 Kultura (s.) 20.00 Wio! (mag.) na temat... Życie wśród zwierząt 22.00 Mozart 2006 (koncert) 22.35 Studio piłki nożnej 22.55 Dogrywka (mag.) 23.20 Star Dance 0.25 Amerykański jazz klub 1.20 Steve Lichtag - Oceaniczna przygoda 2.15 Kultura (s.).

■ NOVA

6.05 Brzydkie kaczątko (s. anim.) 6.35 Podróże Gulliwera (s. anim.) 7.05 Cudowny świat Walta Disneya 8.05 Dempsey i Makepeace (s.) 9.05 Dziennik dżych kotów (s. dok.) 10.00 Śmierć utalentowanego szewca (film czes.) 11.45 My, uczęszczający do szkoły (s.) 12.50 Morze miłości: Dom pełen wspomnień (film niem.) 14.40 Horoskop śmierci

(s.) 15.50 I kto to mówi III (film USA) 17.50 Poradnik domowy 18.50 Obywatelskie dzudo (pr. publ.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Czechy poszukują SuperStar III (reality show) 22.05 Zagubieni (s.) 23.00 Odlamki (mag.) 23.35 Plan Zuzanny (film USA) 1.20 Brygada (s.).

■ PRIMA

7.00 Tabela (s. anim.) 7.30 Jolanda, córka Czarnego Korsarza (s. anim.) 8.00 Tajemnice wojny (s. dok.) 9.10 Świat 2006 (mag.) 9.45 Cztery pancerni i pies (s.) 10.50 Gotowe na wszystko (s.) 11.45 Receptariusz prima pomysłów (mag.) 13.00 Niedzielną partia (pr. dys.) 13.45 Nie do wiary 14.45 Śmiertelna epidemia (film niem.) 16.50 Elisa z Rivombrosy (s.) 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.25 Extra (mag.) 20.00 Nie ma doskonałych (pr. roz.) 21.15 Ten pierwszy raz (film USA) 23.30 Zabójca (film USA) 1.45 Wybrańcy fortuny (s.) 2.40 Zapytaj o przyszłość.

PONIEDZIAŁEK 20 LISTOPADA

■ TVP 1

6.00 Kawa czy herbata? 8.00 Wiadomości 8.15 Kwadrans po ósmej (pr. public.) 8.30 Wiadomości skróty 8.35 Kawa czy herbata? 8.55 Był taki dzień 9.00 Rok 2030 (s.) 9.25 Budzik (dla dzieci) 9.55 Teletubisie (s.) 10.25 Jaka to melodia? (teleturniej) 11.45 Agrobiznes 12.00 Wiadomości 12.10 Napoleon (s.) 14.00 SF symulator faktu 14.25 Glob 2006 14.50 Był taki dzień - felieton 15.00 Wiadomości 15.10 Jaka to melodia? (teleturniej) 15.35 Mieszkać w Europie 16.05 Moda na sukces (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Na celowniku 17.35 Klan (s.) 18.00 Jaka to melodia? (teleturniej) 18.30 Plebania (s.) 19.00 Wieczornica 19.30 Wiadomości 20.20 Nie lubię poniedziałku (film pol.) 22.05 Sprawa dla reportera 22.50 Kinematograf (mag.) 23.20 Kwadrans po jedenastej (pr. public.) 23.45 Był taki dzień 23.55 Amerykański wilkołak w Londynie (film USA) 1.30 Maria (film dok.) 2.15 Był taki dzień.

■ TVP 2

6.15 Ocean Avenue (s.) 7.00 10 minut tylko dla siebie 7.30 Niezwykłe ranki Marcina Ranka (s.) 8.00 Na dobre i na złe (s.) 9.00 Pytanie na śniadanie 11.00 Codzienna 2 m 3 (s.) 11.30 McGregory (s.) 12.40 Supertalent (pr. rozryw.) 13.40 Żywioty - reportaż 14.00 Wydarzenia, wydarzenia 14.10 Ojczyznopolszczyzna 14.25 Mariawitizm na Podlasiu (film dok.) 14.45 Znaki czasu 15.10 Dr Quinn 2 (s.) 16.15 Na dobre i na złe (s.) 17.10 Święta wojna (s.) 17.40 Powtórka z życia (film dok.) 18.00 Program lokalny 18.55 Oto jest życie (teleturniej) 19.30 Dolina Kreatywna 20.05 M jak miłość (s.) 21.05 Kopciuszek (s.) 21.35 Europa da się lubić (talk show) 22.50 Biznes 23.15 Warto rozmawiać (talk show) 0.15 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 1.45 Ale to już było, czyli 45 lat Telewizji Kraków (pr. art.).

■ TV KATOWICE

6.35 Świat - magazyn międzynarodowy 7.25 Książki z górnej półki - prezentacje 7.45 Aktualności fiesz 7.50 Schlesien 7.55 0.55 Telewizyjny Uniwersytet Trzeciego Wieku 8.48 Gość dnia 9.00 Zagadkowe historie XX stulecia (s.) 9.55 Reportaż Trójką - reportaż 10.45 Teletopki (pr. public.) 11.15 Gość dnia 11.45 Młodzież kontra (pr. public.) 13.00 Bądź zdrow! 13.50 Kowalski i Schmidt 14.15 To jest temat 14.45 Regiony kultury 15.00 Zagadkowe historie XX stulecia (s. dok.) 15.55 To jest temat 16.10 Rozmowa dnia 16.45 Aktualności 16.47 Karta z kalendarza 16.50 Na zdrowie (mag. med.) 17.05 Z życia Kościołów 17.50 Kronika miejska Świętochłowice 18.00 Aktualności 18.40 Tropiele 19.00 Trudny rynek 19.15 Wyhuskami (pr. public.) 19.30 A ja zostaje (pr. public.) 19.45 Pełnoprawny niepełnosprawny 20.00 Tele - cykl reportaży 21.00 Echa dnia (pr. public.) 21.45 Aktualności 22.15 Plus minus 23.15 Reportaż ściśle jawny 23.30 Lata koszmara (s.).

■ POLSAT

6.00 Wstawaj! Gramy! (pr. rozryw.) 7.00 Roseanne (s.) 8.10 Exclusive 8.25 Gra w ciemno (teleturniej) 9.25 O rety! Kabarety! (pr. rozryw.) 9.55 Zwirowany świat Malcolma (s.) 10.25 Czarodziejki (film

USA) 11.25 Z Bożeną Dykiel na ostrzu noża 11.55 Grasz, czy nie grasz (teleturniej) 12.55 Na wariackich papierach (s.) 13.55 Pierwsza miłość (s.) 14.40 Świat według Bundych (s.) 15.10 Świat według Kiepskich (s.) 15.45 Wydarzenia 16.10 Interwencja 16.40 Oko na miasto 17.10 Gra w ciemno (teleturniej) 18.00 Pierwsza miłość (s.) 18.50 Wydarzenia 19.30 Samo życie (s.) 20.05 Cienka niebieska linia (s.) 20.50 XXXX (film USA) 23.30 Nieustraszeni 4 (reality show) 0.30 Bumerang 1.10 Dziewczyny w bikini (quiz) 2.10 Magazyn sportowy 4.10 Nocne randki (pr. rozryw.).

■ TVC 1

5.59 Dzień dobry z TVC 8.30 Seza mie, otwórz się (dla dzieci) 9.00 AZ-kwiz Junior 9.30 Hobby magazyn J. Bohdalowej 10.00 Wiadomości 10.05 List do ciebie 11.00 Oczarowanie (s.) 12.00 Wiadomości 12.00 Sama w domu (mag.) 13.30 Ćwiczy z TVC 13.40 Kalendarium 14.00 Wiadomości 14.05 Koncerty Adwentowe 2005 14.30 W poszukiwaniu czasu utraconego (pr. cykl) 14.50 Antologia czeskiego humoru 15.30 Simpsonowie (s. anim.) 16.00 Wiadomości 16.05 Czarodziejki przedszkole 16.35 Nauka jest zabawna (mag.) 17.00 Chłopaki w akcji (pr. kulinarny) 17.30 AZ-kwiz (teleturniej) 17.55 Prognoza pogody 18.00 Wiadomości regionalne 18.25 Czeskie głowy 18.30 Świat rekordów Guinnessa 18.56 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 19.00 Wieczornica 19.15 Wiadomości, prognoza pogody, sport 20.00 Panoptikum miasta Pragi (s.) 21.10 Podróż po... (s. dok.) 21.45 Reporterzy TVC (reportaż) 22.15 Historie żelaznej kurtyny (pr. cykl) 22.30 Wydarzenia, komentarze 22.55 Prognoza pogody, sport 23.05 Losowanie Szczęśliwej Dziesiątki 23.15 Deadwood (s.) 0.10 Super Pomarańcze 1.10 Moda - Ekstrawagancja - Maniera 1.35 Simpsonowie 1.55 AZ-kwiz 2.15 Allo! Allo! (s.).

■ TVC 2

6.10 Wiadomości TVS 6.30 Studio piłki nożnej 6.55 Dogrywka (mag.) 7.20 Piękne zguby (talk show) 7.50 Panorama 8.30 Telewizyjna szkoła 8.40 Jesteśmy z Norwegi 9.00 Dzień dobry z Morawia 9.30 Słaska 11.30 AZ-kwiz (teleturniej) 11.55 Czeskie głowy 12.00 Euronews 12.45 Allo! Allo! (s.) 13.15 Mistrzowie czeskiego filmu animowanego 14.10 Kłopoty do kwadratu (film szw.) 15.35 Historie sław (pr. cykl) 16.30 Studio piłki nożnej: SK Slavia Praha - SK Dynamo České Budějovice 19.20 Sport w świecie 19.45 Wiadomości w języku migowym 19.50 Ćwiczy z TVC 20.00 Zastępca Hitlera (dok.) 20.55 Sprawa dla ombudsmiana 21.15 Świat książek (mag.) 21.25 Filmowy klub: Śmierć w Wenecji (film wł.) 23.35 168 godzin 0.05 Punkt spotkania: Herberta dla trzech 1.20 Sport w świecie 1.45 Kultura (s.) 2.05 Telewizyjny klub nie słyszających.

■ NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 8.35 Szpital Dobrej Nadziei (s.) 9.35 Czechy poszukują SuperStar III 11.50 To morderstwo, napisała (s.) 12.50 Bianca - Droga do szczęścia (s.) 13.45 JAG (s.) 14.45 Dziewczyny Gilmora (s.) 15.45 Gliniarz i prokurator (s.) 16.45 Medico (s.) 17.45 Kobra 11 (s.) 18.45 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.00 Ubezpieczalnia szczęście (s.) 21.25 Czechy poszukują SuperStar III 22.10 Weekend (mag.) 22.50 Rambo III (film USA) 1.15 Cienie Toronto (s.) 2.00 Szybka wygrana.

■ PRIMA

6.20 St. Tropez (s.) 7.20 Scooby i Scrappy Doo (s. anim.) 7.40 Szansa bez granic 8.30 Niepokorniona Lucia (s.) 9.30 Dziką kotka (s.) 10.30 Lekarz z gór (s.) 11.30 Extra (mag.) 12.05 Siódme niebo (s.) 13.00 Krok za krokiem (s.) 13.30 R/R (s.) 14.30 Helicopters (s.) 15.35 Diagnosta morderstwo (s.) 16.35 Sprawa dla dwu (s.) 17.50 5 kontra 5 (teleturniej) 18.43 Wiadomości regionalne 18.45 Prima TV 18.50 Minuty regionu 19.00 Wiadomości, sport, prognoza pogody 19.25 Extra (mag.) 20.00 Lotnisko (s.) 21.20 Chirurgowie na wszystko (s.) 22.15 Chirurgowie (s.) 23.10 Znajomy z parkingu (film USA) 1.05 Zapytaj o przyszłość 2.25 Go Trabi Go (film niem.).

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

Kronika Rodzinna

60 Dziś obchodzi 60. urodziny nasz długoletni Kolega redakcyjny, Poeta i Dziennikarz, a przede wszystkim Autor wspaniałej „Jemioły”

KAZIMIERZ KASZPER
Z tej okazji, Drogi Kazku, życzymy Ci zdrowia, szczęścia, pomyślności, świetnego i ostrego pióra, ciętego języka i samych znakomitych pomysłów, tekstów i wierszy. Koledzy z „Głosu Ludu”.

Dnia 17 listopada 2006 obchodzą szmaragdową 55. rocznicę zawarcia związku małżeńskiego nasi Kochani Rodzice i Dziadkowie

Państwo WANDA i WŁADYSŁAW MILERSCY
z Czeskiego Cieszyńska

Z tej okazji dużo zdrowia, szczęścia, pogody ducha i optymizmu życiowego w dalszych latach życzą córki i syn z rodzinami. Wnuki Andrzej, Janusz, Marek, Marian, Stanisław i Tomasz dołączają jeszcze życzenia dalszych pięknych osiągnięć i sił do ich realizacji oraz wielu radosnych chwil spędzonych w gronie rodzinnym.

GL-576

„Dzieci nie umierają, dzieci tylko zasypiają, żeby się budzić każdego ranka, we wspomnieniach swych bliskich”

W poniedziałek, 20. 11. 2006 mija, 3. bolesna rocznica, gdy od nas na zawsze odeszła nasza Najukochańska

DOROTKA MROWIEC

zamieszkała w Suchej Górnej

Niechaj w sercach tych, którzy ją znali i szanowali, pozostanie na zawsze. Z miłością wspomina mama i siostra z mężem oraz najbliżsi.

AD-169

Matka nie umiera, w daleką podróż się wybiera...

W dniu 20. 11. 2006 przypominamy sobie 35. bolesną rocznicę, kiedy na zawsze odeszła z grona najbliższych nasza Najdroższa

śp. JUSTYNA LUKASZOWA

z Suchej Górnej

Dnia 1. 1. 2007 obchodziły swe 95. urodziny. Wszystkich, którzy znali Jej dobre i szlachetne serce, prosimy o chwilę wspomnień. Córka Danusia i Genia z rodzinami.

RK-189

Co w kinach

KARWINA – Centrum: Klik – i robisz co chcesz (18-20, godz. 17.45); Lot 93 (18-20, godz. 20.00); Reflex: Teksańska maskara piła mechaniczną: Początek (18-20, godz. 17.00, 20.00); Ex: „Pracy dla człowieka” (18, 19, godz. 19.00); **CZ. CIESZYŃSK – Central:** Klik – i robisz co chcesz (18, 19, godz. 17.00); „Hełmek chwylki bez żurku” (18, 19, godz. 19.00); **TRZYNIEC – Kosmos:** Grandhotel (18, 19, godz. 17.30); Weże w samolocie (18, 19, godz. 20.00); Bajki Krakonosza (18, 19, godz. 10.00); Piraci z Karabinów: Skrzynia umarlaka (20, godz. 17.30); Dwie wieże: Triumf i tragedia (20, godz. 20.00); **HAWIERZÓW – Centrum:** Po rozum do mrówek (18-20, godz. 15.30); Kobieta w błękitnej wodzie (18-20, godz. 17.45); Dwie

Ogłoszenia do „Głosu Ludu” przyjmowane są w dni powszednie:
w godz. 8.30-15.30 w redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komenského 4, Czeski Cieszyń;
w godz. 8.00-16.00 w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelnic 18, Czeski Cieszyń;
w godz. otwarcia w Odd. Literat. Pol. Biblioteki w Karwinie Frýstacie (przy rynku);
e-mail: ogłoszenia@glosludu.cz

Jutro, 19 listopada 2006, upłynie 5 lat od zgonu naszego Syna

śp. WŁADYSŁAW BALWARA

Wspominają rodzice i siostra Wanda z rodziną. Kto Go znał, niech wspomni z nami.

RK-186

Serdecznie dziękujemy wszystkim, którzy współczuliście z nami i pomagaliście nam w tym trudnym czasie przy odejściu naszego Ukochanego Męża, Syna, Tatusia

KAROLA KULIGA

z Trzyńca Kanady

Zasmucona rodzina.

GL-577

W głębokim smutku pograżeni zawiadamiamy wszystkich krewnych i znajomych, że dnia 13. 11. 2006 w wieku 96 lat odeszła od nas na zawsze nasza Kochana Ciocia

śp. HELENA KREMIEC

z Karwiny Nowego Miasta

Pogrzeb Drogiej Zmarłej odbędzie się w poniedziałek 20. 11. 2006 o godz. 14.00 w kościele rzym.-kat. św. Marka w Karwinie Frýstacie. W smutku pograżona rodzina.

RK-194

W głębokim smutku pograżeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 15. 11. 2006 zmarł po długiej i ciężkiej chorobie w wieku 85 lat nasz Kochany Ojciec, Teść, Dziadek, Pradziadek i Wujek

śp. WIKTOR TOPIARZ

ze Stonawy

Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w poniedziałek 20. 11. 2006 o godz. 10.30 z kościoła rzymskokatolickiego w Stonawie. W smutku pograżona rodzina.

RK-197

W głębokim smutku pograżeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 14. 11. 2006 zmarł w wieku 75 lat nasz Kochany Mąż, Tatus, Brat, Teść, Dziadek, Zwagier, Wujek i Zięć

śp. STANISŁAW LASOTA

zamieszkały w Bystrzycy pod nr. 849,

emerytowany ekonom

Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się dnia 21. 11. 2006 o godz. 14.00 z kościoła ewangelickiego w Bystrzycy. W smutku pograżona rodzina.

GL-579

wieże: Triumf i tragedia (18-20, godz. 18.00; 20.15); 16 przecznic (18, 19, godz. 22.30; 20, godz. 16.00); **BYSTRZYCA:** „Pracy dla człowieka” (18, godz. 18.00).

PZKO zaprasza 31. 12. o godz. 19.30 do Domu PZKO na tradycyjny Bał Sylwestrowy. Miła atmosfera, świetna zabawa i smaczna kuchnia zapewnione! Miejscówki do nabycia w bibliotece Domu PZKO w poniedziałki i środy w godz. 12-17. Nr tel. 596 434 114.

HAWIERZÓW BŁĘDOWICE – Kluby Kobiet i Seniora zapraszają na spotkanie 22. 11. o godz. 9.00 do Domu PZKO. Przypominamy, że turniej tenisa stołowego odbędzie się w niedzielę 26. 11. o godz. 9.00.

UWAGA BRATYSŁAWIANIE! – tradycyjna Mikołajówka absolwentów uczelni bratysławskich odbędzie się

UWAGA DYRYGENCI I CHÓRYŚCI – Zrzeszenie Śpiewaczo-Muzyczne zaprasza wszystkich chętnych na Warsztaty Chóralne, które odbędą się w Cz. Cieszyń: w piątek 24. 11. w godz. 18.00-20.30 w Teatrze (sala prób Ch. wejście przez portiernię), w sobotę w godz. 9-13 w Kongresie Polaków. Zajęcia poprowadzą znani fachowcy z Polski: Grażyna Wey, Przemysław Pałka, Elżbieta Norkowska. W niedzielę prawdopodobnie odbędzie się wspólny koncert. Ewent. zmiany i inne informacje podamy na łamach GL.

redakcyjnej Noczy

Czy woda zastąpi benzynę?

W bibliotece miejskiej przy ul. Halliwicka w Cz. Cieszyń odbyła się prelekcja z cyklu „Spotkania z techniką”. Zastąpienie benzyny wodą, a raczej wodorem zawartym w wodzie omówił mgr inż. **Zdzisław Matysiak**, prezes Stowarzyszenia Ekoenergia Cieszyń.

Wysokie emisje do atmosfery gazów spalinywych ze współczesnych samochodów i strategiczna zależność od dostawców ropy naftowej to dwa ważne powody, dla których państwa UE i USA, ale i inne tak bardzo angażują się przy wdrażaniu tej zupełnie nowej galeji przemysłu.

Region nasz powinien aktywnie uczestniczyć w tym procesie. W innym wypadku zaprzęścimy kolejną okazję wybudowania chociażby części wdrażanego przemysłu w regionie. Trzeba stworzyć warunki, by lokalni przedsiębiorcy się zaangażowali i stworzyli atrakcyjne miejsca pracy dla naszych zdolnych techników.

Wykład wspierany był prezentacją obrazków i animacji na ekranie oraz

pracującym modelem ogniwa paliwowego. Wodór i tlen dostarczany ze zbiorników szklanych do ogniwa paliwowego generował prąd elektryczny, którego obecność wykazywała tocząca się oś ze śmigłem podłączonego motoru elektrycznego. Wodór z tlenem zaś były modelowo wytwarzane w elektrolizerze przez elektrolizę wody prądem elektrycznym z oświetlonych płytek ogniw fotoelektrycznych i doprowadzany rurkami do szklanych zbiorników. Całość widać na fotomontażowym zdjęciu ze spotkania.

Pozwól sobie jeszcze dodać, że następne spotkanie odbędzie się we wtorek 12 grudnia br. o godz. 17 w bibliotece. Specjaliści w dziedzinie fotografii omówią walory cyfrowych aparatów fotograficznych. A że taki aparat to również wdziczny podarunek pod choinkę, to nadarza się okazja, by jeszcze przed zakupem uzyskać cenne informacje, jak wybierać z bogatej oferty rynkowej.

KAROL GUŃKA, Cz. Cieszyń

8. 12. o godz. 18.00 w Odrzychowicach „na fojstwie”, zapraszają organizatorzy.

ŁYŻBICE WIEŚ – zarząd MK PZKO zaprasza członków i sympatyków 25. 11. o godz. 16.00 do świetlicy MK PZKO na koncert kapeli „Odrzychowice”.

KARWINA – MK PZKO Karwina Nowe Miasto zaprasza 25. 11. o godz. 17.00 do świetlicy Koła na spotkanie klubowe przy lampce wina.

ORŁOWA – zarządy MK PZKO Orłowa Miasto, Łazy i Poręba zapraszają 25. 11. o godz. 15.00 do świetlicy w Orłowej Porębie na prelekcję pani Danuty Ondruch pt.: „Henryk Sienkiewicz – mistrz słowa” połączone z wystawą i sprzedażą polskiej książki oraz Kalendarza Śląskiego.

Koncerty

KARWINA FRYSZTAT – Rzymskokatolicki urząd parafialny zaprasza na koncert muzyki sakralnej ku czci Chrystusa Króla w niedzielę 26. 11.

Zagraniczna firma handlowa

poszukuje

Pracownika administracyjnego

Wymagania:

● aktywna znajomość jęz. polskiego oraz niemieckiego

● wykształcenie średnie z maturą

Miejsce pracy:

● Ostrava - Mariánské Hory

Kontakt: tel. 737 645 396, 595 626 950

E-mail: marian@krohmstahl.net

o godz. 16.00 w Kościele Podwyższenia Krzyża Świętego. Wystąpią miejscowi organisci, schola i chór kameralny.

ferty

SPRZEDAM TANIO maszynę do szycia Minerva – nożna oraz wagę „decimalka”. Kontakt 558 732 482 (wieczorem).

GL-573

Wystawy

BIBLIOTEKA REGIONALNA KARWINA, rym. Masaryka, Karwina Frýstát: do 30. 11. wystawa „Atelier fotograficzne Frýstátu i Karwiny do roku 1939”. Czynne po, wt: 8-12.30; 13-18, czw: 13-18; pt: 8-12.30; 13-17. **GALERIA TEATRU CIESZYŃSKIEGO, Duża Galeria:** do 31. 11. wystawa „Czeski Ex Libris” ze zbiorów Mieczysława Bielenia; organizuje Koło Przyjaciół Polskiej Książki. Czynne po-pt: 9-15 po zgłoszeniu na portierni TC.

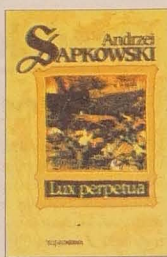
▲ **BIAŁA GALERIA:** Do 31. 11. wystawa „S hlavou v oblacích, a nohama na zemi” Magdy Vašicovej – art-protis, Marceli Pšolkowej – dekoracja wnętrz. Czynne po-pt: 9-15 po zgłoszeniu na portierni TC.

Kupon TACY JESTEŚMY 2006

Nominowany do nagrody:

Imię i nazwisko:
Adres:
Tel./e-mail:

Wyd. „Supernova”. Reynevan, główny bohater tomów „Narrentum” i „Boży wojownicy”, nadal ma kłopoty, ciągle ktoś dybie na jego życie bądź przedstawia mu propozycje nie do odrzucenia. Przesładują go prozaiczni agenci wywiadu oraz siły nieczyste, wcale nie ukrywające swej diabelskiej proveniencji. Ale Reynevan żyje przecież w okrutnych i niebezpiecznych czasach. Na Śląsku i w Czechach, gdy przez ziemię tę przetaczają się krucjaty i husycy wyprawę odwetową. Gdy nie znano słowa: „Litość” i z imieniem Boga na ustach wyrzynało tysiące niewinnych. Reinmar wierzy w religijną odnowę, staje po stronie zwolenników Husa, nawet gdy ci dokonują niewiarygodnych zbrodni.

JERZY PILCH – »Moje pierwsze samobójstwo«

Wyd. „Świat Książki”. Nowa książka Pilcha to zbiór 10 opowiadań. Miłośnicy pisarza znajdą tu oczywiście szalone uwielbienie dla damskich wdzięków, osobliwe przygody, czy mniej lub bardziej skryte popijanie. Natychmiast rozpoznają charakterystyczny, błyskotliwy, słodko-kwaśny styl. A jednak pobrzmiwa w nim coś nowego: to czarodziejski Pilch nostalgicznie, lirycznie a nawet poetycko, odwołujący się do rodzinnych wspomnień, które pod jego piórem tajemniczo odrywają się od ziemi. Pilch w swojej najlepszej postaci. Ironia, anegdota, gawęda... Lekka, świetnie czytająca się proza.

Książki można nabyć lub zamówić w Klubie Polskiej Prasy i Książki przy ul. Czapka 7 w Cz. Cieszyne (nr tel. 558 740 226). (kor)

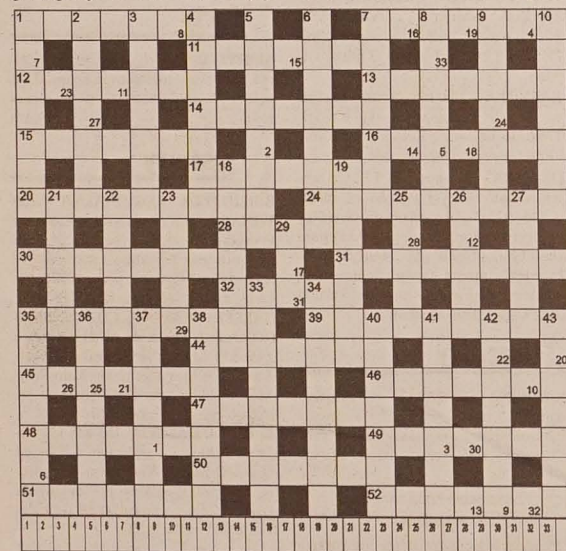
Krzyżówka

Pozio: 1. w czasach Gomulki w MSZ- cie szefował 7. na Borneo płynię 11. Sofia w Kolumbii Naomi konkurująca 12. dwuślad rodem z Jugosławii 13. ruchoma zasłona otworu okiennego 14. szkoła myślenia kastowej struktury nie akceptująca 15. błotniarka stawowa jako ślimak słodkowodny 16. na wyspie Wight w Anglii leży 17. członek konserwatywnego ugrupowania w starożytnym Rzymie 20. kalendarz kościelny do odprawiania nabożeństw 24. miernik za podstawę oceny służący 28. zasłona z ozdoby tkaniny 30. kieszonkowiec też nim jest 31. korzeń arcydzieła litworu 32. wielki żółt rodem z Ameryki Południowej 35. przez Perseusza posłubiona 39. mleko po domach roznosi 44. przybrzeżna enklawa w Angoli 45. odmiana rytmu niedokładnego 46. Palsatilla z rodziny jaskrawych 47. po przejeździe 48. dawna moneta zdawkowa 49. niedorosty chłystek 50. w silnikach gaźnikowych stosowana 51. kierunek prostopadły do osi statku i jego

kursu 52. obumarcie tkanek żywego organizmu.

Pionowo: 1. komentuje z boku 2. syn z poprzedniego małżeństwa 3. Wodecki je spopularyzował 4. Rebecca go pokochała 5. na Podkarpaciu nad Wisłoką leży 6. wąska wstążka 7. ptaki z rodziny kurowatych 8. Rn, Xe, Kr, Ar, Ne i He 9. Bohun je spalił 10. określona kwota 18. grupa siedmiu poetów francuskich 19. Antoine po francusku filozofujący 21. szarmanckie powitanie 22. radiolokator 23. u podnóża Alp Bawarskich się rozlewa 25. ostra choroba zakaźna 26. mało ważna do zagrania 27. stromy odcinek trasy górskiej 29. dzieło Czapka 33. Grażyna, przez płotki biegająca 34. ulaskawienie 35. magmowa skała głębinowa 36. obraz iluzjonistyczny 37. część krzesła 38. szybko kawę zaparzy 40. założyciel firmy Kodak 41. dla bezrobotnych 42. paladyn Karola Wielkiego 43. kochankę zagra.

ROZWIĄZANIE DODATKOWE (książka A. i Cz. Centkiewiczów). Opr. JO

Rozwiązanie krzyżówki z 11 listopada:

POZIO: 1. PRZERÓB 6. NAGRODA 10. ANODA 11. KRUSZON 13. WZORZEC 15. ELIPSOIDA 16. PSAMMIT 19. ARTROZA 22. MAFIOSO 25. SKRZEP 26. BAJKAŁ 27. IRYDION 28. LISZAJ 29. IGUANA 30. CEZANNE 34. PODJAZD 37. ANTYFON 41. WY-MAGANIE 42. SEPPIK 43. TEMBLAK 44. NOSZE 45. DIOPSYD 46. SIOSTRA. PIONOWO: 1. PIKAP 2. ZGUBA 3. RAZEM 4. BANITA 5. BONSAI 6. NAWIAS 7. GROAT 8. OCZKO 9. AKCJA 12. OLIMPIJCY 14. ZDROBNIEC 17. SZKLIWO 18. MSZCZUJ 20. RAJTUZY 21. ZIARNKO 23. FRYCZ 24. ORION 31. EDMUND 32. AUGUST 33. NANTES 34. POŚAD 35. DIPLO 36. AWALS 38. TEMPO 39. FILUT 40. NIKŁA. „LEPIEJ” JEST WROGIEM „DOBREGO”.

Wśród autorów poprawnych rozwiązań (wystarczy podać rozwiązanie dodatkowe) rozdzwoniona zostanie książka pt. „Poczet władców Polski”. Termin nadsyłania rozwiązań upływa w piątek 24. 11. 2006 o godz. 12.00. Nagrodę książkową za rozwiązanie krzyżówki z 11. 11. otrzymuje Józef Jurosek z Cz. Cieszyne. Nagroda do odebrania w redakcji.

Chiński mur obalony

Od zwycięstwa 3:0 nad Chinami rozpoczęła udział w mistrzostwach świata siatkarzy w Japonii polska ekipa. We wczorajszym inauguracyjnym meczu „biało-czerwoni” pokonali Chińczyków nie tylko bez straty seta, ale zarazem i bez wsparcia widowni. Nowoczesna hala, w której rozgrywano był piątkowy pojedynek, świeciła pustkami. Dziś nad ranem podopieczni trenera Raula Lozano zmierzili się z reprezentacją Argentyny, najgroźniejszym rywalem w grupie A. Jutro o godz. 8.00 czasu środkowoeuropejskiego Polska zmierzy się z Egiptem. Plan minimum przed mistrzostwami zakładał, że ekipa Raula Lozano wywalczy miejsca 5-8. Bardziej odważni prognozują jednak, że w siłach tego zespołu jest wejście do najlepszej czwórki.

● POLSKA – CHINY 3:0 (25:21, 25:20, 25:21). Polska: Paweł Zagumny (3 pkt.), Daniel Piłński (5), Łukasz Kadziewicz (9), Mariusz Wlazły (14), Michał Winiarski (15), Sebastian Świderski (13), Wojciech Grzyb (2), Piotr Gacek.

Gwiazdor polskiej drużyny, Sebastian Świderski, skutecznie atakuje po skosie.

Od debiutu wiele zależy. Polacy we wczorajszym pojedynku z Chinami nie pozostawili nic przypadkowemu, pokonując rywala 3:0. Nie było to jednak łatwe zwycięstwo. Do końcówki drugiego seta „biało-czerwoni” grali bardzo nerwowo, psując sporo

łatwych piłek. W drugim secie Chińczycy prowadzili nawet 12:10, finał drugiej odsłony należał jednak do Polaków. Rozpoczęło się od dobrej zagrywki Pawła Zagumnego, od stanu 20:20 świetnie funkcjonował też polski blok. W trzecim secie „biało-czerwoni” zdecydowanie poprawili zagrywkę i blok, coraz skuteczniej atakował też Sebastian Świderski. Pomimo to rywal trzymał się dzielnie, przegrywając znów w emocjonującej końcówce.

– Przez pierwszy set oraz większość drugiego czuło się dużą nerwowość w naszej grze, jednak najważniejsze jest, że zwyciężyliśmy treble i rozstrzygnięliśmy mecz na swoją korzyść – powiedział polskim dziennikarom II trener reprezentacji siatkarzy Alojzy Świderek.

Harmonogram startów Polaków (transmisje w Polsacie)

18. 11. Polska – Argentyna (5.00), 19. 11. Polska – Egipt (8.00), 21. 11. Polska – Portoryko (8.00), 22. 11. Polska – Japonia (10.00).

Sport polski

■ EL. PIŁKARSKICH ME. CZERWONE DIABŁY – NA KOLANACH. Polscy piłkarze pokonali w Brukseli Belgii 1:0 (1:0) w meczu grupy A eliminacji Euro 2008. Gola dla Polski strzelił w 20. minucie Radosław Matusiak, który zmusił do błędów obrońcę Bayernu Monachium Daniela Van Buytena. Napastnik BOT GKS Belchatów wykorzystał sytuację sam na sam z belgijskim bramkarzem i strzałem w długi róg zdobył prowadzenie dla Polski. Bohaterem środowego meczu z Belgią był bez wątpienia strzelec zwycięskiej bramki Radosław Matusiak. On sam jednak nie uważa się za bohatera. – Bez przesady. Na razie tylko wygraliśmy trzy mecze. Jak awansujemy pierwszy raz do mistrzostw Europy, to może będziemy bohaterami. Na razie jednak daleka droga przed nami – stwierdził szczęśliwy strzelec gola. Polacy z bilansem 10 pkt. zajmują 3. pozycję w tabeli grupy A. Prowadzą Finlandia (11), przed Serbią (10).

■ ACEK BAK: KTOŚ CHCIAŁ MNIE SPROWOKOWAĆ. Nie milną jednak echa afery, jaką spowodował po meczu z Belgią polski obrońca Jacek Bak. Według piłkarza, dzień przed meczem z Belgią otrzymał od anonimowy telefon z ofertą łapówki za sprowadzenie rzutu karnego. – Postanowiłem o tym powiedzieć, ponieważ naprawdę wszystko to mocno przeżyłem. To nie jest moja wina, że ktoś wykonał ten telefon. Nie wiem, co chciał osiągnąć – powiedział reprezentacyjny obrońca. – Może nagrać i później szantażować, gdybym nikogo nie poinformował? Może szantażowałoby mnie dopiero przed rewanżem w Polsce? Naprawdę nie wiem, kto za tym stał. (jb, PAP)

Alois Chlustina nowym trenerem hokeistów Hawierzowa

Hokeiści pierwszoligowego Hawierzowa od wczoraj mają nowego trenera. Po środkowej przegranej z Olomuncem kierownictwo klubu zdecydowało o zmianie trenera Petra Foltę, posadę menedżera zespołu stracił też Vítězslav Viteček. W dzisiejszym wyjazdowym meczu z Ujściem nad Łabą drużynę poprowadzi już nowy trener Alois Chlustina, który do Hawierzowa przenosi się z klubu SK Kadaň. Po przerwie reprezentacyjnej na dobre rozkręciła się karuzela 02 Ekstraligi. W środę Trzinec przegrał na wyjeździe 3:5 z Kladnem, wczoraj po zamknięciu numeru Stalownicy podejmowali w Werk Arenie Pilzno, na jutro zaś zaplanowano mecz na lodowisku HK Hamé.

■ HAWIERZÓW – OLOMUNIEC 2:3 (0:0, 2:1, 0:2). Bramki: 28. Ovčáček, 40. Fadrný – 31. Šimo, 43. Smejkal, 56. Sochorec. Sędzią Hokej. Kary 11:8, wykorzystane 2:1. W. 816. W barwach gospodarzy debiut zaliczył 19-letni obrońca Saša Hegegy z ekstraklasowego Trzince, wychowanek karwińskiego hokeja. Pantery z ostatnim zespołem pierwszoligowej tabeli męczyły się od pierwszej syreny meczu, miarka się przebrała jednak w ostatniej tercji. Z aseracyjnym hokejem Pantery skazane były na klęskę. O zwycięstwie gości przesądził fatal-

ny błąd hawierzowskich hokeistów we własnej strefie obronnej. Krąpek przejął Kříž, dostrzegł wychodzące na czystą pozycję Sochora, a ten strzałem z bekendy przechylił szalę meczu na korzyść Hanaków.

HAWIERZÓW: Novotný - Zientek, Ovčáček, Vavruša, Peštuka, Krisl, Klimeš, Hegegy - Sedlář, Lipina, Se-man - Rozum, Zdeněk, Hadrný, Heider, Brynecký - Lhotský.

Lokaty: 1. Hradec Kr. 51, 2. Chomutov 49, 3. Ujście n. L. 48, 11. Hawierzów 23 pkt. DZIŚ: Ujście n. L. – Hawierzów (17.00).

masza oferta

■ PIŁKA NOŻNA – 1. liga: Ostrawa – Teplice (dziś, 17.00). MSFL: Karwina – Słowacko B (dziś, 13.30). DYWI-ZJA E: Orlowa – Bystrzyca p. H. (dziś, 10.30), Cz. Cieszyń – M. Albrechtice (dziś, 13.30). Frenstat p. R. – Dzień-morowice, Olbrachcice – L. Piotrowice (jutro, 13.30). MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA: Frydant n. O. – Hawierzów (jutro, 13.30). I A KLASA – gr. B: Mosty k. Jabłonkowa – Stare Miasto (dziś, 13.30).

■ HOKEJ – II liga: Orlowa – Blansko (jutro, 17.00).

■ RUGBY – KB Ekstraliga: Hawierzów – Wyszkow (dziś, 14.00). (jb)

O słyhać?

● I LIGA TENISISTÓW STOŁOWYCH: PREMIEROWE KLUBSTENO KARWINA. Tenisiści stołowi Klubstenu Karwina zaliczyli pierwsze dwa zwycięstwa w drugiej najwyższej klasie rozgrywek. Na stołach El Ninio Praga zanotowali wygraną 10:5, zaś w wyjazdowym pojedynku ze Spartą Praga zwyciężyli 10:7. W obu spotkaniach w korzystnym świetle zaprezentował się Ladislav Meluš, z El Ninio wywalczył 4,5 pkt., ze Spartą 4 pkt. Karwiniacy zaskoczyli rezerwy El Ninio nominacją defensora Michala Hodora, który spełnił oczekiwania, zdobywając 4 pkt. – Młodzi zawodnicy El Ninio są dobrze wyszkoleni technicznie, brakuje im jednak doświadczenia i wyraźnie nie potrafią dać sobie rady z defensywnym stylem gry przeciwnika – powiedział „GL” menedżer Klubstenu Rostislav Horáček. – W meczu ze Spartą słabo spisaliśmy się w debiut, przegrywaliśmy 0:2, ale po przesłó trzech godzinach udało nam się przechylić szalę pojedynku na naszą stronę. Do pierwszoligowych postaci tego spotkania należeli Ladislav Meluš (4 pkt.) i Oliver Škopec (3). Kolejne mecze w I lidze zaplanowano na 25-26. 11. Rywalem Karwiny na jej własnych stołach będzie lider tabeli – Kralův Dvůr oraz Vlašim. – Chcemy zwyciężyć i utrzymać się na ósmej pozycji w tabeli – dodał Horáček.

● FORTUNA EKSTRALIGA FLORBALISTÓW: REMISOWE DERBY W OSTRAWIE. W szlagierze 10. kolejki Fortuna Ekstraligi florbalistów Hawierzowa zremisowali na wyjeździe 4:4 (2:1, 0:1, 2:2 – 0:0) po dogrywce z zespołem 1. SC SSK Witkowie. Obie drużyny zaprezentowały przed kamerami telewizji przeciętną grę, miejscami w hali w Ostrawie Dubinie wiało nudą. We znaki dała się przerwa reprezentacyjna, ani jedna z drużyn bowiem nie zaliczyła ostatnich kilku treningów w komplecie. Bramki strzelali: 6. Vladař, 14. i 45. Hrubý, 51. Sladký – 7. Krečmer, 24. 11. Jendřiřák, 44. Koziolek, 50. Pavel Kožuřník. Największy popłoch w defensywie gospodarzy miał pierwszy hawierzowski atak Jendřiřák, Krečmer, Pavel Kožuřník. Właśnie Jiri Krečmer mógł w końcówce regulaminowego czasu gry przesądzić o zwycięstwie gości, ale oko w oko z bramkarzem zabrakło mu zimnej krwi. Z remisu bardziej zadowolony był trener Hawierzowa Ivo Jochmann. – To nie był florbal na najwyższym poziomie, ale liczy się punkt zdobyty przecież na obcym parkiecie. HAWIERZÓW: Laja – Jureš, zespół spisał się nienagannie. HAWIERZÓW: Laja – Jureš, Kantor, Krečmer, Jendřiřák, Heczo, Pavel Kožuřník, Bezdečák, Jedlička, Kubala, Lebl, Berka, Růžicka, Miroslav Kožuřník, Plášek, Kotula. Lokaty: 1. T. Strzeszowice 22, 2. Witkowie 20, 3. Bolesław 19, 4. Hawierzów 19 pkt. (jb)